

URADNI VESTNIK

ZASAVJA

LETO I.

TRBOVLJE, 7. maja 1964

ŠTEV. 3

VSEBINA

PREDPISI OBČINSKIH SKUPŠČIN

OBČINA TRBOVLJE

13. STATUT občine Trbovlje (nadaljevanje iz št. 2 in konec)

OBČINA HRASTNIK

14. STATUT občine Hrastnik

222. člen

Poleg poročil, ki jih morajo dajati delovne organizacije posameznim organom občinske skupščine, so tudi dolžne dajati posebna poročila na zahtevo pristojnega sveta.

223. člen

Kolektiv delovne organizacije samostojno odloča, kaj bo proizvajal, kako bo gospodaril in kakšne pogoje bo postavil za realizacijo na tržišču, vendar v skladu s splošnimi družbenimi interesi in v okviru družbenega načrta.

224. člen

Sredstva, s katerimi posluje delovna organizacija, so tista, ki jih sama ustvarja s svojim delom, in tista, ki jih daje družba v upravljanje.

Družba daje praviloma delovni organizaciji sredstva v obliki kredita le v izjemnih primerih, kadar je to v splošnem interesu skupnosti brez povračila v obliki dotacij oziroma subvencij, regresov in podobno.

225. člen

Delovna organizacija razporeja vsa sredstva, ki jih je sama ustvarila ali dobila od družbe, brez povračila v poslovni sklad, rezervni sklad in v sklad skupne porabe.

226. člen

V svojem statutu in pravilniku o delitvi čistega dohodka mora vsaka delovna organizacija določiti načela in merila za delitev čistega dohodka, pri čemer je dolžna upoštevati:

- da zagotovi pravilne delovne pogoje in varnost pri delu;
- da zagotovi sredstva za osebno in skupno potrošnjo delavcev v takšni meri in na takšen način, da bo mogoče spodbudno nagrajevanje po delu;
- da obnavlja vložena sredstva (enostavna reprodukcija);
- da zagotovi, če ni s posebnimi predpisi drugače določeno, tudi sredstva za nadaljnjo krepitev pogojev materialne osnove (razširjena reprodukcija).

227. člen

Delovne organizacije ocenjujejo svoje poslovne uspehe tako, da analizirajo pogoje, v katerih so dosegle čisti dohodek.

V skladu s tem določajo razmerja za delitev čistega dohodka delovne organizacije tako, da upoštevajo višino produktivnosti dela, razmerja in pogoje prejšnjega razdobja ter razmerja in pogoje v drugih sorodnih delovnih organizacijah. Upoštevati morajo obseg vloženih družbenih sredstev in rentabilnost poslovanja.

228. člen

Vsakemu delovnemu človeku v delovni organizaciji gre v skladu z načelom delitve po delu osebni dohodek, ki ustreza uspehom njegovega dela in delu delovne enote ter uspehom delovne organizacije kot celote.

229. člen

Medsebojna razmerja za delitev osebnega dohodka delavcev na posameznih delovnih mestih določa delovna organizacija v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov v skladu s potrebami in pogoji delovne organizacije ter v skladu z načelom delitve po delu in delovnem uspehu.

230. člen

Pri delitvi ustvarjenega čistega dohodka delovne organizacije ima občinska skupščina te pravice in dolžnosti:

- spremlja razmerja o delitvi čistega dohodka,
- določa v mejah zakonitosti pooblastil družbene obveznosti delovnih organizacij,
- daje delovnim organizacijam priporočila in pripombe ter stori druge ukrepe v skladu s predpisi.

O smernicah in priporočilih občinske skupščine morajo razpravljati samoupravni organi v delovnih organizacijah ter o njenih odločitvah obvestiti občinsko skupščino.

OSMO POGLAVJE

SODELOVANJE OBČINSKE SKUPŠČINE Z DRUGIMI DRUŽBENO POLITIČNIMI SKUPNOSTMI

231. člen

Pri uresničevanju svojih nalog občina sodeluje z drugimi občinama tako, da združuje z njimi skupna sredstva, ustanavlja skupne organe in organizacije, organizira skupne akcije in izmenjava izkušnje, sodeluje v organizacijah za medobčinsko sodelovanje in v drugih oblikah združevanja in sodelovanja v interesu občanov teh občin.

Način in pogoji združevanja sredstev, ustanavljanje skupnih organov in organizacij ter drugih oblik sodelovanja se uredijo s posebnimi pogodbami.

V pogodbi za združevanje sredstev je treba zlasti določiti:

- namen in način uporabe združenih sredstev;
- pogoje združevanja sredstev ter druge medsebojne pravice in obveznosti.

DEVETO POGLAVJE

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

232. člen

Pravni akti, ki morajo biti izdani po tem statutu, morajo biti sprejeti najkasneje v šestih mesecih po sprejetju tega statuta.

Vsi predpisi, ki jih je sprejel prejšnji občinski ljudski odbor oziroma občinska skupščina, morajo biti v šestih mesecih po uveljavitvi tega statuta prilagojeni njegovim določbam.

Z veljavnostjo tega statuta preneha veljati odlok o določitvi volilnih enot, v katerih preneha mandat odbornikom po dvoletni mandatni dobi, št. 013-3/63-62 z dne 23. marca 1963.

233. člen

Statut velja, ko ga sprejme občinska skupščina. Objavi se v »Uradnem vestniku Zasavja«.

234. člen

Z dnem, ko velja ta statut, preneha veljati statut občine Trbovlje z vsemi dopolnitvami, ki ga je sprejel občinski ljudski odbor Trbovlje na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 15. julija 1961.

Številka: 011-1/62-01

Datum: 28. marca 1964

Predsednik
skupščine občine Trbovlje
Ado Naglav, l. r.

Predpisi občinskih skupščin

Občina HRASTNIK

Delovni ljudje in občani občine Hrastnik, odločeni, da utrdijo uspehe socialistične revolucije in izgradnje in zavarujejo nadaljnji razvoj občine kot upravne, družbeno politične skupnosti za uveljavljanje njenih pravic in dolžnosti, zagotovljenih z ustavo Socialistične federativne republike Jugoslavije in ustavo Socialistične republike Slovenije, sprejmejo ta statut kot najširši družbeni dogovor vseh občanov, delovnih in družbenih organizacij v občini.

Delovni ljudje občine Hrastnik so dali svoj delež v revolucionarni borbi delavskega razreda Jugoslavije, ko so pod vodstvom Komunistične partije v narodnoosvobodilni borbi in socialistični revoluciji izbojevali svobodo in zrušili stari družbeni red, temelječ na izkoriščanju in nacionalni neenakopravnosti.

Hrastniški delavci, kmetje, študentje in napredna inteligenca, prekaljeni v predvojni politični borbi, so združili svoja hotenja pod vodstvom naprednega gibanja tega kraja, začeli in uspešno končali borbo proti okupatorju in staremu kapitalističnemu družbenemu sistemu. Postavili so temelje resnično svobodnemu družbenemu redu, kjer so prvokrat v zgodovini naših narodov prišlo do izraza velike ustvarjalne sposobnosti delovnih ljudi.

Zaradi utrditve doseženih uspehov na vseh področjih gospodarstva, prosvete, fizkulture, zdravstva, socialne zaščite in v drugih dejavnostih ter zaradi njihovega nadaljnega razvoja in napredka, ob ustvaritvi boljših življenjskih pogojev vseh občanov pri izgradnji socialistične družbe, v sodelovanju z vsemi delovnimi ljudmi in še posebno s člani Socialistične zveze delovnih ljudi, Zveze komunistov, Zveze mladine in drugih družbeno političnih organizacij je občinska skupščina Hrastnik kot najvišji organ oblasti in organ družbenega samoupravljanja občine Hrastnik po predhodnih obravnavah statuta na zborih volilcev sprejela na ločenih sejah občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 4. aprila 1964

Statut občine Hrastnik

PRVI DEL

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina Hrastnik je temeljna družbeno politična skupnost občanov. Občina je teritorialna samoupravna organizacija, v kateri si občani zagotavljajo materialne in druge pogoje za delo in za razvoj produkcijskih sil, usmerjajo in usklajujejo razvoj gospodarstva in družbenih služb ter ustvarjajo pogoje za zadovoljevanje materialnih, socialnih, kulturnih in drugih skupnih potreb.

2. člen

Občina v skladu z ustavo, zakoni in drugimi predpisi ter v skladu z določbami tega statuta izvršuje vse pravice in dolžnosti pri opravljanju vseh družbenih zadev, razen tistih, ki so dane v pristojnost širšim družbeno političnim skupnostim.

3. člen

Samoupravljanje in družbena sredstva za proizvodnjo so temelj, na katerem je zasnovana družbeno politična ureditev občine, kakršno v skladu z zvezno in republiško ustavo določa ta statut.

4. člen

Občina Hrastnik je pravna oseba. Sedež občine je v Hrastniku. Meje občine Hrastnik lahko z zakonom spremeni ali občino ukine Skupščina SR Slovenije po predhodnem zaslišanju prizadetih občanov.

5. člen

Občinski organi imajo svoje pečate po določbah zakona o pečatih.

6. člen

Za posebne zasluge posameznih državljanov v razvoju občine in za posebne uspehe pri graditvi Socialistične federativne republike Jugoslavije lahko občinska skupščina Hrastnik podeljuje posameznim državljanom naziv častnega občana občine Hrastnik.

Za častnega občana se lahko proglasi le državljan, ki ima stalno prebivališče izven območja občine Hrastnik.

Za častnega občana je izjemoma lahko proglašen tudi tuj državljan v skladu z veljavnimi predpisi.

7. člen

Občina Hrastnik praznuje 3. julij kot praznik občine, ki se praznuje v spomin na veliko in uspešno rudarsko stavko julija 1934, ki je zajela poleg Hrastnika tudi ostale rudnike v Sloveniji. Prav tako je 3. julij povezan z odhodom prvih rudarjev iz Hrastnika leta 1941

v NOB ter s poznejšimi številnimi uspešnimi akcijami. Način praznovanja uredi občina s posebnim odlokom. Krajevni prazniki se določijo v statutih krajevnih skupnosti.

DRUGI DEL

DRUŽBENO EKONOMSKA UREDITEV Pravice in dolžnosti občanov in občine

8. člen

Obstoječa rudna bogastva zemlje, gozdovi in ostala produkcijska sredstva v občini tvorijo materialno osnovo za družbeno ekonomske odnose, ki se oblikujejo v samoupravljanju v produkciji in delitvi družbenega proizvoda ter v urejanju splošnih družbenih zadev.

9. člen

Družbeni in materialni položaj občine, delovne skupnosti in občinske skupnosti določajo delo in uspehi dela.

Smotno urejanje splošno družbenih zadev in skrbno gospodarjenje so činitelji, od katerih zavisijo osebni in družbeni standard ter splošni napredek občine.

10. člen

Občan občine Hrastnik je vsaka oseba, ki je stalno nastanjena na njenem območju in prijavljena pri prijavnno odjavni službi.

11. člen

Samoupravne in druge pravice občanov so zagotovljene z ustavo in drugimi zakonitimi predpisi ter s tem statutom.

12. člen

Občani imajo pravico in dolžnost, da po svojih sposobnostih sodelujejo pri družbenem samoupravljanju v občini, da razvijajo in poglobljajo pravice samoupravljanja in vršijo nadzor nad delovanjem samoupravnih organov v občini.

13. člen

V skladu z osnovnim socialističnim načelom občani v občini usklajujejo svoje individualne interese in prizadevanja s splošno družbenimi interesi.

Občani v občini uresničujejo ustavno pravico do dela. Dolžnost slehernega občana je, da po svojih močeh prispeva h gospodarskemu napredku in k splošnemu razvoju občine.

14. člen

Občani so nosilci vseh pravic in dolžnosti, ki so v skladu z načeli družbeno politične ureditve dane občini z ustavo, zakoni in s predpisi.

15. člen

Občinska skupnost del svojih pravic in dolžnosti uresničuje oziroma izvršuje po voljenih samoupravnih organih, katerih delo usmerja in nadzira. Občinska skupščina je temeljni organ samoupravljanja in najvišji organ oblasti v občini. Kot predstavniško telo ima z ustavo in z zakoni določene zakonodajne, politične, izvršilne in upravne funkcije.

16. člen

Pravice in dolžnosti občine izhajajo iz njenih osnovnih nalog in iz funkcij, ki jih vrši predstavniško telo.

17. člen

Občina ima na svojem območju zlasti naslednje pravice in dolžnosti:

- skrbi za izravnavanje interesov in dela delovnih skupnosti in družbenih organizacij s splošnimi družbenimi interesi ter zagotavlja pogoje za razvoj proizvodnih sil;
- pospešuje razvoj delovnih skupnosti in družbenih organizacij in uveljavlja ukrepe za večjo proizvodnost in izboljšanje proizvodnih postopkov ter boljšo organizacijo dela;
- usmerja gospodarski razvoj in porazdeljuje del v občini ustvarjenega narodnega dohodka za gospodarske, socialne, kulturne in druge družbene potrebe;
- skrbi za komunalno in urbanistično ureditev naseljenih območij občine ter v ta namen ustanavlja in pospešuje komunalne in druge javne ter družbene službe;
- skrbi za nenehno izboljševanje življenjskih in kulturnih pogojev z gradnjo stanovanjskih, zdravstvenih, telesno vzgojnih, kulturnih in drugih za rekreacijo občanov potrebnih objektov;
- skrbi za uresničevanje pobud občanov, delovnih skupnosti, družbenih političnih organizacij in društev, ki so v interesu naselij in občine;
- pospešuje in ustanavlja dejavnosti in službe, ki neposredno služijo družini in gospodinjstvom ter občanom za zadovoljevanje njihovih potreb;
- varuje družbeno, zasebno in osebno lastnino;
- upravlja družbeno premoženje, razen premoženja, ki je dano v upravljanje delovnim skupnostim in družbeno političnim organizacijam;
- upravlja družbeno nadzorstvo nad uporabo družbenih sredstev in nad poslovanjem delovnih skupnosti;
- skrbi za javni red in mir;
- določa samostojno ali s sodelovanjem organov samoupravljanja organizacijo in poslovanje občinskih organov in delovnih skup-

nosti, ki opravljajo javne službe, ter skrbi za zakonitost njihovega dela;

- skrbi za splošno obvezno šolanje in v skladu s perspektivnim programom potreb po strokovnih kadrih zagotavlja občanom strokovno izobraževanje na srednjih, višjih in visokih šolah;
- skrbi za razvoj družbenega samoupravljanja ter nadzoruje zakonitost dela samoupravnih organizacij;
- skrbi za organizacijo in delovanje vseh oblik neposredne in posredne demokracije;
- varuje samoupravne pravice občanov in delovnih skupnosti;
- skrbi za uresničevanje osebnih in političnih pravic občanov;
- skrbi za osebne življenjske pogoje vojaških vojnih invalidov, žrtev fašističnega nasilja, borcev NOV in njihovih družinskih članov ter jim pomaga pri uveljavljanju njihovih pravic;
- izvaja vse naloge in opravlja zadeve s področja narodne obrambe, ki so z veljavnimi predpisi dane v pristojnost občinske skupščine. Zagotavlja seznanjanje državljanov z dolžnostmi in pravicami do narodne obrambe. Skrbi za obrambno vzgojo prebivalstva na območju občine. Za opravljanje teh nalog zagotavlja občinska skupščina s proračunom tista finančna sredstva, ki jih je občina po veljavnih predpisih dolžna zagotoviti;
- ureja samostojno — v skladu z družbeno političnim razvojem — tudi druge zadeve, ki imajo neposreden pomen za občino.

Razmerje med občinsko skupščino in delovnimi organizacijami

18. člen

Pravice občinske skupščine in njenih organov nasproti delovnim skupnostim so določene z ustavo in z zakoni.

Vsa družbena sredstva za proizvodnjo so dana v koriščenje in upravljanje delovnim skupnostim, katerih razpolagalne pravice so določene z zakoni.

Statut občine Hrastnik se s statuti delovnih organizacij in krajevnih skupnosti dopolnjuje v izdelan sistem odnosov, ki zagotavlja popolno samostojnost samoupravnih organov, delovnih in drugih skupnosti in odločanju o zadevah, ki so v njihovi pristojnosti, omogoča pa tudi smotro usklajevanje individualnih in družbenih prizadevanj za boljše življenjske pogoje občanov in za uspešnejši razvoj delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in občine kot celote.

19. člen

Občina skrbi za uresničevanje načel samoupravljanja v delovnih organizacijah, krepi in razvija samoupravljanje ter preko svojih organov skrbi za varstvo zakonitosti v delovnih organizacijah.

20. člen

V delovni organizaciji, ki opravlja dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, sodelujejo v skladu z zakonom pri opravljanju določenih zadev zainteresirani občani ter predstavniki zainteresiranih organizacij in družbene skupnosti kot člani organov upravljanja delovne organizacije ali na drug način, ki ga določata zakon in statut.

21. člen

Družbeni plan občine in plani ostalih samoupravnih organizacij, medsebojno usklajeni, zagotavljajo enotnost ekonomskega sistema, izenačujejo splošne pogoje za delo in za pridobivanje dohodka, določajo splošna merila za delitev družbenega proizvoda in uresničujejo načelo delitve po delu.

Družbeni plan zagotavlja skladen razvoj gospodarstva in negospodarskih dejavnosti v občini.

Na področju gospodarske dejavnosti občina z družbenim planom in drugimi instrumenti pogojuje in spodbuja primeren razvoj industrije in kmetijstva ter proizvodne in uslužnostne obrti, trgovine, gostinstva, turizma, prometa in ostalih dejavnosti, ki imajo neposreden vpliv na družbeni standard v občini. Občina v okviru svojih pristojnosti skrbi za izvrševanje določil plana, izvaja zadevne ukrepe in izdaja predpise, ustanavlja družbene sklade in zagotavlja ter razporeja družbene rezerve.

22. člen

Občina si prizadeva nenehno razvijati družbene in druge javne službe, katerih delovanje je pogoj za splošen razvoj občine.

Občina je dolžna zagotoviti tudi potrebna materialna sredstva za razvoj in delovanje teh služb.

23. člen

V skladu z dolgoročnim načrtovanjem razvoja občine in v okviru zakonitih določb občinska skupščina ustanavlja gospodarske kakor tudi druge delovne organizacije, potrjuje predmet poslovanja, posreduje eventualne kredite za začetna materialna sredstva oziroma zagotavlja ta sredstva in s tem njihovo poslovanje.

24. člen

Delovne organizacije so samostojne samoupravne organizacije, v okviru katerih stcpajo delovni ljudje v medsebojna razmerja v delovnem procesu in pri tem uresničujejo svoje samoupravne pravice.

25. člen

Zaradi potrebe po smotrnejši delitvi dela med delovnimi organizacijami in iz drugih razlogov lahko pride do združevanja posameznih delovnih organizacij ali njih služb v poslovna združenja ali v enotno organizacijo. Pobudo za tako združevanje lahko da tudi občinska skupščina, vendar o tem dokončno odločajo prizadete delovne skupnosti povsem samostojno.

26. člen

Občinska skupščina lahko gospodarsko organizacijo ob pogojih in po postopku, ki jih določa zvezni zakon, odpravi, če ne more obnav-

ljati produkcijskih in drugih delovnih sredstev, ki jih upravlja ali če ne more izpolnjevati drugih, z zakonom določenih obveznosti; gospodarsko organizacijo lahko začasno postavi pod prisilno upravo, če je s svojim poslovanjem hudo oškodovala družbene skupnosti.

Občinska skupščina lahko odpravi zavod ob pogojih in po postopku, ki jih določa zvezni zakon, če ne izpolnjuje več z zakonom določenih pogojev ali če nima pogojev za opravljanje svoje dejavnosti oziroma če preneha potreba po obstoju zavoda.

27. člen

Delovna organizacija sprejema v skladu z ustavo in z zakonom statut in druge splošne akte, ki urejajo odnose v delovni organizaciji in razmerja, v katera stopa delovna organizacija. Delovna organizacija da svoj statut pred sprejetjem v obravnavo občinski skupščini.

28. člen

Občinska skupščina in njeni organi spremljajo izvrševanje gospodarskih načrtov s strani delovnih skupnosti in nadzirajo njihovo gospodarjenje z zaupanimi jim sredstvi, jih opozarjajo na pomanjkljivosti in napake, ki bi lahko imele škodljive posledice na njihov gospodarski razvoj in za razvoj celotnega gospodarstva v občini.

Delovne organizacije morajo na zahtevo občinske skupščine in njenih organov dostavljati podatke in poročila, na osnovi katerih občinska skupščina spremlja njihovo gospodarjenje oziroma poslovanje.

29. člen

Delovne organizacije morajo imeti v svojih statutih določbe, ki obvezujejo njihove organe samoupravljanja, da razpravljajo o priporočilih občinske skupščine in da na vsako tako priporočilo odgovorijo v določenem roku.

Organi upravljanja in člani delovnih skupnosti morajo obravnavati priporočila, ki jih sprejme in nanje naslovi občinska skupščina.

Delovna organizacija mora obvestiti občinsko skupščino v roku, določenem v priporočilu, ali se namerava ravnati po priporočilih in navesti razloge za morebitna odklonilna stališča.

30. člen

Občinska skupščina in njeni organi so lahko pobudnik za združevanje sredstev posameznih delovnih skupnosti zaradi pospeševanja ekonomskega razvoja v občini in zaradi pospeševanja proizvodnje posameznih delovnih skupnosti oziroma panog proizvodnje. Tako zbrana sredstva se lahko uporabijo tudi za potrebe komunalnih in drugih družbenih služb ter za druge splošne potrebe v občini.

31. člen

Zoper organe delovnih skupnosti, ki ravnajo v nasprotju s splošnimi družbenimi koristmi, mora občinska skupščina uveljaviti ustrezne ukrepe.

32. člen

Občina in njeni organi morajo skrbeti za pospeševanje kmetijske proizvodnje, zagotoviti potrebno družbeno kontrolo nad uporabo obdelovalne zemlje in pogoje za nadaljnjo socialistično preobrazbo kmetijstva.

Kmetijske gospodarske organizacije upravljaajo po samoupravnih načelih in v skladu z zakonitimi predpisi voljeni organi samoupravljanja.

33. člen

Občinska skupščina in njeni organi morajo zagotoviti smotro upravljanje in uporabljanje splošnega družbenega premoženja na področju občine.

Občinska skupščina lahko da splošno družbeno premoženje v uporabo ali v upravljanje posameznim delovnim in drugim družbenim skupnostim, organizacijam in društvom.

34. člen

Premoženje, ki ni dano v uporabo ali upravljanje gospodarskim organizacijam in zavodom, upravljaajo po načelih dobrega gospodarjenja in v skladu z zakonitimi predpisi občinska skupščina in njeni organi.

S splošnim družbenim premoženjem, ki jim je dano v uporabo ali v upravljanje, morajo koristniki ravnati po načelih skrbnega gospodarjenja.

Splošno družbeno premoženje, proračunska sredstva in sredstva skladov so materialna osnova občine.

35. člen

Evidenco in kontrolo nad razpolaganjem z družbenimi sredstvi ter kontrolo nad izpolnjevanjem obveznosti delovnih in drugih samoupravnih organizacij in občinske skupščine opravlja služba družbenega knjigovodstva, ki je v svojem delu samostojna.

36. člen

Za odvracanje in reševanje interesnih sporov med delovnimi ljudmi v posameznih delih delovne organizacije in delovno organizacijo ter med delovnimi ljudmi v delovni organizaciji in organi občinske skupnosti občinska skupščina na podlagi zakona imenuje arbitražni svet.

Družbeno planiranje v občini

37. člen

Na doseženi stopnji razvoja samoupravljanja in njegove materialne osnove v občini so zagotovljene možnosti za pospešeno nadaljnjo razširjeno reprodukcijo. Občinska skupščina in samoupravni organi delovnih in drugih organizacij vodijo enotno investicijsko politiko, ki je usklajena z družbenimi plani širših družbeno političnih

skupnosti, temelji pa na dolgoročnem načrtu splošnega razvoja občine.

Občinski družbeni plan regulira razmerja med posameznimi delovnimi skupnostmi in občinsko skupnostjo kot celoto, usklajuje razširjeno reprodukcijo in razvoj negospodarskih dejavnosti v občini, zagotavlja smotrno razporejanje in trošenje družbenih sredstev ter prispeva k usklajevanju proizvodnje in potrošnje v splošno družbenem merilu.

38. člen

Občinski družbeni plan zajema vsa na področju občine ustvarjena sredstva, ki v okviru delitve družbenega dohodka služijo za zadovoljevanje skupnih družbenih potreb, vsa sredstva za gospodarski in družbeni razvoj, s katerimi razpolagajo ostali samoupravni organi v občini, in sredstva širših družbeno političnih skupnosti, ki jih v skladu z enotnimi načeli kreditnega sistema družba prispeva v ta namen.

39. člen

Z občinskim urbanističnim načrtom, ki ga sprejme občinska skupščina, je zagotovljen primeren regionalni razvoj obstoječih strnjjenih naselij in že določenih zazidalnih okolišev v občini. Družbeni plan občine in perspektivni in letni plani delovnih organizacij zagotavljajo načrtno stanovanjsko izgradnjo, ki upošteva dejanske potrebe v skladu z objektivnimi možnostmi.

Predlog občinskega urbanističnega načrta pripravijo organi občinske skupščine na podlagi ustreznih elaboratov za to strokovno usposobljenih služb.

Predlog občinskega urbanističnega načrta da občinska skupščina pred sprejetjem urbanističnega načrta v razpravo zborom volilcev, zborom članov delovnih skupnosti, krajevnim skupnostim in družbenim organizacijam. Pri sprejemanju urbanističnega načrta občinska skupščina upošteva vse utemeljene pripombe in konstruktivne spremenijske predloge samoupravnih organizacij, naštetih v prejšnjem odstavku.

40. člen

Instrumenti, s katerimi občina zagotavlja in usklajuje razvoj gospodarskih in drugih dejavnosti v občini, so naslednji:

- dolgoročni načrt splošnega razvoja občine;
- dolgoročni plani razvoja delovnih organizacij in krajevnih skupnosti;
- perspektivni plan razvoja občine;
- perspektivni plani delovnih organizacij in krajevnih skupnosti;
- letni družbeni plan občine;
- letni plani delovnih organizacij in krajevnih skupnosti;
- posebni programi in načrti občinske skupščine, delovnih in drugih organizacij in
- urbanistični načrt občine.

41. člen

Pri dolgoročnem planiranju splošnega razvoja občine in pri izvrševanju plana sta zagotovljena pobuda in sodelovanje občanov ter delovnih skupnosti in usklajevanje planskih prizadevanj občinske skupnosti kot celote ter posameznih samoupravnih organov v okviru občine s tem, da občinska skupščina predlog plana posreduje zborom volilcev in zborom članov delovnih skupnosti v javno razpravo.

Dobljena mnenja in predloge občinska skupščina prouči pri sprejemanju okvirnih smernic dolgoročnega razvoja občine, ki jih dostavi delovnim in krajevnim skupnostim, da bi te lahko izdelale svoje programe razvoja.

Pri izdelavi predloga dolgoročnega plana, ki ga posreduje zborom volilcev in zborom članov delovnih skupnosti, občinska skupščina upošteva načelna določila dolgoročnih planov širših družbeno političnih skupnosti ter objektivne možnosti, ki za razvoj obstajajo v občini.

Na osnovi okvirnih smernic dolgoročnega razvoja občine posamezne delovne in krajevne skupnosti izdelajo svoje dolgoročne plane razvoja.

42. člen

K dolgoročnim planom razvoja delovnih organizacij in krajevnih skupnosti, v katerih niso upoštevane okvirne smernice razvoja občine, da lahko občinska skupščina svoje pripombe, o katerih so samoupravni organi delovnih organizacij in krajevnih skupnosti dolžni razpravljati pred dokončnim sprejetjem svojih planov.

Samoupravni organi delovnih organizacij in krajevnih skupnosti, ki pri sprejemanju svojih dolgoročnih planov ne upoštevajo pripombe občinske skupščine, so ji dolžni obrazložiti svoje stališče.

Dolgoročni plani razvoja posameznih delovnih in krajevnih skupnosti in okvirne smernice dolgoročnega razvoja občine so osnova, na kateri občinska skupščina izdela in sprejme dokončni dolgoročni plan splošnega razvoja občine.

43. člen

Perspektivni in letni družbeni plan izdela občinska skupščina po postopku, ki je po tem statutu določen za izdelavo dolgoročnega plana splošnega razvoja občine, sprejme pa ju dokončno na ločenih sejah obeh zborov.

44. člen

Delovne in krajevne skupnosti so dolžne izdelati in sprejeti perspektivne in letne plane na osnovi lastnih dolgoročnih planskih predvidevanj in na osnovi okvirnih smernic razvoja občine; njihovi statuti morajo vsebovati določila, s katerimi podrobno odredijo način izdelave in postopek pri sprejemanju perspektivnih oziroma letnih planov.

45. člen

Izvrševalci plana so dolžni z izvrševanjem svojih internih planov zagotoviti izpolnjevanje določil družbenega plana. V primeru planske nediscipline s strani posameznih delovnih organizacij oziroma krajevnih skupnosti, ki povzročijo ali utegne povzročiti večje motnje v go-

spodarstvu, mora občinska skupščina podvzeti ukrepe, ki jih določa statut.

46. člen

V perspektivnih in letnih planih proizvodnje in dejavnosti upoštevajo delovne organizacije in krajevne skupnosti vse materialne in druge pogoje za povečanje proizvodnje, možnosti zaposlovanja delovne sile in možnosti za povečanje produktivnosti dela oziroma možnosti za razvoj obstoječih in ustanovitev novih služb ter možnosti za boljše vzdrževanje obstoječih in gradnjo novih, za lokalno skupnost pomembnih skupnih objektov.

47. člen

Perspektivni in letni družbeni plani občine kakor tudi plani delovnih organizacij morajo posvečati primerno pozornost vprašanju izobraževanja potrebnih kadrov in skrbi za potrebne kadre sploh, pri čemer je zagotovljeno sodelovanje raznih obstoječih kadrovskih služb, zavoda za zaposlovanje delavcev in upravnega odbora sklada za študentske stipendije pri občinski skupščini ter ostalih zainteresiranih organizacij.

48. člen

Delovne organizacije in krajevne skupnosti dostavljajo občinski skupščini poročila o izvrševanju svojih internih planov. Na ta način je občinski skupščini in njenim organom dana možnost, da spremljajo izvrševanje občinskega plana tudi med letom.

49. člen

Občinska skupščina obravnava izpolnjevanje plana na svojih sejah vsako četrtletje, po potrebi pa tudi pogosteje, v okviru svojih pristojnosti in v skladu z možnostmi odstranjuje objektivne razloge za morebitno neizpolnjevanje plana s strani posameznih delovnih organizacij in krajevnih skupnosti; kolikor pa ugotovi, da izvrševalec plana svojim obveznostim ni zadostil iz subjektivnih ali drugih vzrokov, sprejme priporočilo, ki ga posreduje samoupravnim organom prizadete organizacije, da ti razpravljajo o vzrokih neizpolnjevanja plana in da ukrenejo vse potrebno za odstranitev teh vzrokov.

50. člen

S poročilom o izvrševanju občinskega plana seznanja občinska skupščina najmanj polletno vse izvrševalce plana in družbene organizacije, najmanj enkrat letno pa še zbere volilcev in zbere članov delovnih skupnosti. Njihove pripombe in predloge občinska skupščina obvezno prouči.

Sredstva občine

51. člen

Občini pripada za uresničevanje njenih nalog del na območju občine ustvarjenega družbenega dohodka.

Delež, ki pripada občini od ustvarjenega dohodka, določajo zvezni zakoni in predpisi, ki jih v mejah svojih pristojnosti sprejme občinska skupščina.

52. člen

Občinska skupščina lahko s posebnim odlokom za delno kritje stroškov, ki nastajajo pri opravljanju javnih, za vso občinsko skupnost pomembnih služb, v skladu z zakonskimi določili predpiše tudi plačevanje dopolnilnega proračunskega prispevka.

53. člen

Del svojih nalog lahko uresničuje občina s sredstvi, ki jih prostovoljno v ta namen prispevajo delovne skupnosti in občani.

Obenem s predlogom za uvedbo posebnega krajevnega samoprispevka občanov in prostovoljnih prispevkov delovnih organizacij predloži občinska skupščina zborom volilcev oziroma samoupravnim organom delovnih organizacij kompletan predlog razporeditve teh sredstev.

Predlog za uvedbo posebnega krajevnega samoprispevka občanov in prostovoljnega prispevka delovnih organizacij za območje občine je osvojen in plačevanje je obvezno, če tako sklene večina zborov volilcev oziroma samoupravnih organov delovnih skupnosti.

Plačevanje posebnega krajevnega samoprispevka občanov je za območje krajevne skupnosti obvezno, če tako sklene večina zborov volilcev tega območja.

54. člen

Občinska skupščina določi viro in višino dohodkov občine z letnim družbenim planom in z drugimi predpisi.

Sredstva občine razporedi občinska skupščina za posamezne namene z občinskimi proračunom, ki mora biti usklajen s predvidevanji družbenega plana, potem ko uskladi predvidene potrebe posameznih dejavnosti s predvidenimi dohodki občine.

55. člen

S proračunskimi sredstvi občinska skupščina zagotavlja nemoteno delovanje družbenih služb ter družbeno političnih in družbenih organizacij in občinske uprave ter drugih služb in organizacij, katerih lastni dohodki ne zadoščajo.

56. člen

Občinska skupščina je dolžna na pobudo občanov oziroma delovnih ljudi ustanoviti namenske sklade, v katerih se združujejo sredstva občanov, delovnih organizacij ali krajevnih skupnosti, kadar se za ustanovitev takšnega sklada pravno veljavno izreče večina zborov volilcev oziroma samoupravnih organov delovnih organizacij ali krajevnih skupnosti.

Za razvoj posameznih služb in dejavnosti in za izvrševanje določenih nalog, za katere meni občinska skupščina, da so posebnega pomena za občino, občina ustanovi namenske sklade. Z aktom o usta-

novitvi sklada občinska skupščina določi viro dohodkov sklada, njegov namen, način upravljanja s skladom in način nadzorstva nad njegovim poslovanjem.

57. člen

Organi upravljanja skladov morajo o poslovanju sklada in o izpolnjevanju finančnega programa poročati občinski skupščini vsaj enkrat letno, zborom volilcev pa, kadar ti zahtevajo tako poročilo.

58. člen

Sklad preneha delovati, ko ga ukine občinska skupščina po za to določenem postopku, če opravi svojo nalogo oziroma če ni več razlogov za njegov obstoj.

59. člen

Občina ustanovi svoj denarni zavod sama ali skupaj z drugimi občinami. Pri občinskem denarnem zavodu nalaga občinska skupščina sredstva, s katerimi sama razpolaga, in sredstva občinskih skladov. Denarni zavod daje občinski skupščini poročila o svojem poslovanju enkrat letno, razna poročila in potrebno dokumentacijo pa, kadar občinska skupščina ali njen organ to zahteva.

60. člen

Občinska skupščina lahko za izgradnjo posameznih objektov kot investitor ali za investitorja v skladu z enotnimi načeli kreditnega sistema najema kredite pri raznih denarnih zavodih ali pri skladih širših družbeno političnih skupnosti.

Vsaka taka gradnja in z njo zvezano najetje kredita mora biti v skladu z določili dolgoročnega plana razvoja občine.

61. člen

Občinska skupščina lahko poda poroštveno izjavo delovnim in drugim organizacijam, ki nameravajo najeti kredit. Pri tem se mora podrobno seznaniti z namenom najemnika kredita in z njegovo kreditno sposobnostjo.

Občinska skupščina je dolžna, preden poda poroštveno izjavo, pregledati upravičenost podajanja izjave z ozirom na morebitna prejšnja poročila in njihove posledice.

TRETJI DEL

OBVEZNOSTI OBČINE ZA ZADOVOLJEVANJE SKUPNIH POTREB OBČANOV

1. Skupne določbe

62. člen

Za zadovoljevanje skupnih potreb občanov organizira občina v okviru svojih materialnih možnosti družbene službe. Družbene službe zagotavlja občina za svoje območje ali skupaj z drugimi občinami oziroma širšimi družbeno političnimi skupnostmi.

63. člen

Občina je dolžna v svojem načrtu razvoja in letnem družbenem planu zagotoviti materialna sredstva prvenstveno za tiste skupne potrebe, ki neposredno vplivajo na družbeni standard občanov.

Potrebna sredstva lahko občina zagotavlja z združevanjem sredstev delovnih organizacij na prostovoljnem sodelovanju in s pritegnitvijo sredstev občanov v obliki krajevnega samopriskpevka ali prispevka neposrednih koristnikov.

64. člen

Družbene službe zagotavlja občina po posebnih organizacijah in po svojih organih. Delovne organizacije, ki opravljajo družbene službe, zagotavljajo potreben razvoj s svojim programom in letnim načrtom dejavnosti.

Ustanavljanje, financiranje in delovanje organizacij in organov, ki opravljajo družbene službe, se uredi s tem statutom, kolikor ni s predpisi širše družbene skupnosti drugače določeno.

2. Vzgoja in izobraževanje občanov

65. člen

Občina skrbi za vzgojo in izobraževanje občanov na šolah ter drugih izobraževalnih in vzgojnih zavodih ob enakih z ustavo, zakonom in s tem statutom določenih pogojih.

Enoten sistem vzgoje in izobraževanja zagotavlja s programom razvoja, ki upošteva predšolske zavode, osnovne šole, posebno šolstvo, zavode za izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje odraslih in usposabljanje na delovnih mestih v delovnih organizacijah.

66. člen

Občina ustanavlja osnovne šole v skladu s krajevnimi potrebami, pri čemer mora upoštevati število otrok, oddaljenost od šole in druge pogoje, ki narekujejo ustanovitev šole, tako da je omogočeno vsem šoloobveznim otrokom uspešno osnovno šolanje.

V krajih, kjer zaradi premajhnega števila otrok ali iz drugih razlogov ni mogoče ustanoviti popolnih osnovnih šol, ustanavlja občina nižje organizirane šole kot nepopolne samostojne šole ali podružnice popolnih osemletnih šol.

Razmerja med popolnimi osnovnimi šolami in njihovimi podružnicami urejajo statuti šol v skladu z veljavnimi predpisi.

67. člen

Soloobveznim otrokom, ki jim je zaradi prevelike oddaljenosti od šole onemogočeno poseganje pouka na popolni šoli, pomaga občina s tem, da organizira stalen prevoz otrok v šolo ali prispeva k stroškom prevoza.

Občinska skupščina določi s posebnim odlokom pogoje, pod katerimi se šoloobvezni otroci poslužujejo ugodnosti tega člena.

68. člen

Osnovne šole in drugi vzgojno izobraževalni zavodi so dolžni ob pomoči staršev, delovnih in drugih samoupravnih organizacij ter občine nuditi otrokom malico ali dnevni obrok v svojih kuhinjah.

Sredstva za osebne izdatke in za opremo kuhinj prispeva praviloma občina, drugi stroški pa se krijejo s prispevki staršev, delovnih in drugih zainteresiranih organizacij.

69. člen

Soloobveznim otrokom z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, ki ne morejo slediti pouku v rednih osnovnih šolah, zagotovi občina šolanje v posebni šoli ali v drugih ustreznih zavodih.

70. člen

Občina omogoča svojim občanom šolanje in strokovnih in srednjih šolah s tem, da soustanavlja in sofinancira tovrstne šole z drugimi občinami ali širšimi družbeno političnimi skupnostmi.

Odraslim občanom omogoča občina splošno, strokovno in družbeno izpopolnjevanje in izobraževanje z ustanavljanjem zavodov za izobraževanje odraslih in z drugimi oblikami dopolnilnega izobraževanja.

71. člen

Prosvetno pedagoško službo v šolah in drugih vzgojno izobraževalnih zavodih opravlja medobčinski zavod, ki ga ustanovi občina skupno z drugimi občinami. Temu zavodu kot pedagoškemu centru lahko občina poveri skrb za strokovno in družbeno politično izpopolnjevanje učnega in vzgojnega osebja.

72. člen

Sredstva za vzgojno in izobraževalno delo šol in drugih zavodov, ki jih je ustanovila občinska skupščina sama ali z drugimi družbeno političnimi skupnostmi, zagotovi občina v družbenem skladu za šolstvo, kolikor ni z zakoni ali drugimi predpisi drugače določeno.

73. člen

Za šolanje na srednjih, višjih in visokih šolah se dodeljujejo v skladu s potrebami štipendije in krediti iz sklada za štipendije, ki ga ustanovi občinska skupščina. Pogoji za prejemanje štipendij iz kreditov so določeni z odlokom o ustanovitvi in s pravili sklada.

Za izobraževanje strokovnih kadrov skrbijo tudi delovne organizacije samostojno ali preko sklada za štipendije. Program izobraževanja potrebnih kadrov sprejme občinska skupščina na predlog kadrovske komisije, v sodelovanju s kadrovskimi službami v delovnih organizacijah in v sodelovanju z družbeno političnimi in drugimi zainteresiranimi organizacijami.

74. člen

Občina skrbi za tehnično izobraževanje in vzgojo občanov z razvojem raznih oblik v šolah, delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, v organizacijah ljudske tehnike in drugih organizacijah.

Krajevne skupnosti, zlasti pa delovne organizacije, so dolžne vsestransko razvijati in materialno podpirati vse oblike splošnega tehničnega izobraževanja v okviru KS in v delovnih organizacijah.

Sredstva za financiranje organizacij in društev ljudske tehnike zagotovi občina v vsakoletnem proračunu občine.

3. Kulturna dejavnost

75. člen

Občina skrbi in razvija kulturno dejavnost glede na pomen, ki ga ima ta dejavnost za dvig kulturne ravni občanov. Zlasti pospešuje dejavnost knjižnic, čitalnic, kinematografov, muzejev in drugih kulturnih zavodov ter dejavnost kulturnih in prosvetnih organizacij.

76. člen

Kulturno prosvetno dejavnost v občini organizirajo kulturno prosvetna društva in druge organizacije kakor tudi zavodi, ki so ustanovljeni v ta namen.

Zavod za spomeniško varstvo in varstvo kulturnih spomenikov je medobčinski zavod, ki ga ustanovi in sofinancira občina z drugimi občinami.

77. člen

Občinska skupščina določi program razvoja kulturne dejavnosti na predlog pristojnega sveta in v sodelovanju s kulturnimi in prosvetnimi društvi ter ostalimi organizacijami, ki so neposredno zainteresirane za kulturno prosvetno dejavnost v občini.

78. člen

V okviru materialnih možnosti sodeluje občina pri gradnji novih objektov za potrebe kulturno prosvetne dejavnosti. Zlasti podpira iniciativno občanov, delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in drugih organizacij, ki so z lastnimi sredstvi in s prostovoljnimi delom pripravljeni sodelovati pri gradnji.

79. člen

Sredstva za financiranje kulturno prosvetne dejavnosti zagotavlja občina na podlagi izdelanega programa, upoštevajoč prizadevanja in vnemo društvenih organov, v proračunu in skladih, ki so v ta namen ustanovljeni.

80. člen

Organizacije in društva, ki opravljajo kulturno delo v občini, upoštevajo pri izvrševanju te dejavnosti smernice občinske skupščine in njenih organov ter smernice družbeno političnih organizacij.

4. Telesna kultura, šport in rekreacija

81. člen

Občina skrbi za razvoj telesne kulture, športa in rekreacije in v ta namen materialno podpira ustrezne organizacije in društva v občini.

Sredstva za financiranje telesne kulture, športa in rekreacije zagotavlja občina na podlagi izdelanega programa, upoštevajoč prizadevanje in vsemu društvenih organov, v proračunih in skladih, ki so v ta namen ustanovljeni.

82. člen

V okviru krajevnih skupnosti gradijo občani objekte in druge naprave za razvoj telesne kulture, športa in rekreacije, skrbijo za njihovo upravljanje in vzdrževanje ter nudijo vsestransko pomoč telesno vzgojnim organizacijam ter društvom.

83. člen

Občinska skupščina sprejme program razvoja telesne kulture in rekreacije na predlog pristojnega sveta in drugih zainteresiranih organizacij. Zlasti določi prioriteten red izgradnje telesno vzgojnih in rekreacijskih objektov ter naprav. Za gradnjo telesno vzgojnih in rekreacijskih objektov in naprav združuje občinska skupščina sredstva delovnih in drugih organizacij na principu prostovoljnega sodelovanja.

84. člen

Občina skrbi za vsestransko zdravstveno varstvo občanov v zdravstvenih zavodih in po svojih organih. Zdravstveno varstvo ima namen:

- zagotoviti telesno in duševno zdravje občanov;
- skrbeti za zdravstvene pogoje matere in otroka;
- izvajati higienske in sanitarne ukrepe na delovnih mestih in v prostorih, kjer se zbirajo občani v večjem številu;
- odstranjevati vzroke in posledice obolenj in invalidnosti;
- zagotoviti higienske razmere za življenje in delo občanov;
- pospeševati zdravstveno kulturo občanov in
- organizirati ostalo zdravstveno varstvo, ki ga določajo zakoni in drugi predpisi.

85. člen

Občina posebej pospešuje razvoj preventivne zdravstvene službe in zagotavlja za to potrebna sredstva, kolikor ni ta obveznost naložena drugim organizacijam ali zavodom.

86. člen

Za opravljanje zdravstvene službe ustanovi občinska skupščina zdravstvene zavode za območje občine ali sporazumno z drugimi občinami za območje več občin.

87. člen

Naloge zdravstvenega centra v občini opravlja medobčinski zdravstveni center, ki ga ustanovi občina sporazumno z drugimi občinami.

Zdravstveni center proučuje in spremlja zdravstveno stanje in higienske razmere v občini, pripravlja predlog programa razvoja zdravstvenega varstva za določeno obdobje, uravnava strokovno delo zdravstvenih zavodov in skrbi za nadzorstvo nad njihovim delom: spremlja in proučuje organizacijo in delo zdravstvenih zavodov ter pripravlja podatke in poročila o izpolnjevanju nalog za organe občinske skupščine.

88. člen

Občinska skupščina določi program razvoja zdravstvenega varstva na predlog pristojnega sveta in v sodelovanju zdravstvenih zavodov, s komunalnim zavodom za socialno zavarovanje, z organizacijo Rdečega križa, s krajevnimi skupnostmi in delovnimi ter drugimi organizacijami.

89. člen

Zdravstveno varstvo občanov, ki niso zdravstveno zavarovani in nimajo sredstev za zdravljenje, zagotovi občina iz lastnih sredstev.

Občinska skupščina določi s posebnim odlokom pogoje za uveljavljanje pravice do zdravstvenega varstva po tem členu.

90. člen

Občina skrbi preko komunalne skupnosti zavarovancev in njenih organov za pravilno politiko na področju socialnega in zdravstvenega zavarovanja.

Komunalno skupnost zavarovancev kakor tudi zavod za socialno zavarovanje ustanovi občina skupno z drugimi občinami.

Socialno varstvo občanov

91. člen

Občina skrbi za delovnega človeka in za družino, pomaga prepreževati in odstranjevati vzroke in pojave, ki povzročajo posamezne socialne probleme, skrbi za neposredno pomoč socialno ogroženim osebam, ki so zaradi nesreče, bolezni, invalidnosti, defektnosti, starosti ali mladosti, zaradi zunanjih ali notranjih vzrokov v posebno neugodnem položaju.

Posebno skrb posveča občina borcem NOB, vojaškim vojnimi invalidom, žrtvam fašističnega nasilja, njihovim otrokom in družinam.

Občina skrbi za kmetovalce, ki so oddali zemljo skupnosti, v ta namen se lahko ustanovi poseben sklad za preživninsko varstvo kmetov.

92. člen

Službo socialnega varstva v občini opravljajo socialni zavodi, krajevne skupnosti, delovne organizacije in pristojni organi občinske

skupščine v sodelovanju z občani, družbenimi organizacijami in društvi.

93. člen

V sodelovanju s socialnimi zavodi, krajevnimi skupnostmi in delovnimi ter drugimi organizacijami določi občinska skupščina program razvoja socialnega varstva v občini.

Pri izvajanju programa priporoča občinska skupščina združevanje sredstev delovnih in drugih organizacij.

94. člen

Skladno z gospodarskim razvojem in materialnimi možnostmi skrbi občina za razvoj takih služb in dejavnosti, ki zadovoljujejo življenjske potrebe občanov in preprečujejo nastanek socialnih problemov.

95. člen

Socialno ogroženim občanom, ki iz opravičenih razlogov nimajo sredstev za preživljanje, zagotavlja občina socialno pomoč.

Pri presoji upravičenosti do socialne pomoči dajejo krajevne skupnosti svoja mnenja in predloge.

S posebnim odlokom občinske skupščine se določijo pogoji dajanja socialne pomoči občanom s prvega odstavka tega člena.

96. člen

Občina skrbi ob sodelovanju s krajevnimi skupnostmi za otroke in mladoletnike brez staršev tako, da jim priskrbi primerne rejnike, ali pa jih odda v vzgojne zavode.

Posebna skrb je posvečena mladoletnikom-prestopnikom, nad katerimi opravlja občina po svojih organih potrebno nadzorstvo, skrbi za njihovo vzgojo in jim v primeru potrebe daje socialno pomoč.

97. člen

Tiste občane, ki ostanejo sami in so brez svojcev ali skrbnikov in ki se zaradi starosti ali drugih vzrokov ne morejo sami preživljati, daje občina v domove oddiha ali primernih družinam v oskrbo.

98. člen

Občina zagotavlja službo in pomoč pri poklicnem usposabljanju otrok z motnjami in skupno z delovnimi in drugimi organizacijami skrbi za rehabilitacijo invalidov in njihovo zaposlitev.

99. člen

Z namenom, da bi bilo delo vseh socialnih služb v občini enotno in povezano, ustanovi občina samostojno ali skupno z drugimi občinami center za socialno delo. Center kot strokovna in družbena služba povezuje in koordinira socialno delo v občini, analizira družbene pojave in ocenjuje, kako ti pojavi vplivajo na gospodarski in družbeni razvoj občine. Ta služba nudi neposredno pomoč organom občinske skupščine in vsem tistim organom, ki opravljajo službo socialnega varstva v občini.

Center za socialno delo opravlja svoje naloge po smernicah občinske skupščine in njenih organov.

100. člen

Sredstva za socialno dejavnost zagotavlja občina preko sklada za socialno varstvo ali v vsakoletnem proračunu občine.

Varstvo otrok in mladine

101. člen

Krajevne skupnosti, delovne in druge zainteresirane organizacije organizirajo s pomočjo staršev, družbenih organizacij in društev za varstvo otrok in mladine ustanavljanje vzgojno varstvenih ustanov.

102. člen

Sredstva za vzgojno varstveno delo, oskrbo in prehrano otrok v vzgojno varstvenih ustanovah prispevajo praviloma starši. Občina zagotovi potrebna finančna sredstva za osebne dohodke vzgojnega osebja v družbenem skladu za šolstvo ali pa v proračunu občine. Ta sredstva se dodeljujejo KS kot namenska dotacija in jo krajevne skupnosti za druge namene ne morejo porabiti.

103. člen

Občinska skupščina sprejme program razvoja otroškega varstva in vzgoje na predlog pristojnega sveta in v sodelovanju z organizacijami in društvi, ki imajo poseben interes za organizirano varstvo in vzgojo otrok in mladine v občini.

Zaposlovanje občanov

104. člen

Občina ustvarja pogoje, v katerih je občanom omogočeno uveljavljati pravico do dela in pravico do proste izbire poklica in zaposlitve.

105. člen

Naloge, ki jih ima občina na področju zaposlovanja občanov in razvijanja delovne sposobnosti v skladu s potrebami gospodarstva in družbenih služb, opravlja zavod za zaposlovanje delavcev.

Zavod spremlja zaposlovanje v občini, posreduje pri zaposlovanju, opravlja poklicno usmerjanje in skrbi za strokovno usposabljanje in prekvalifikacijo brezposelnih ter opravlja druge naloge, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi.

Zavod za zaposlovanje delavcev ustanovi občinska skupščina samostojno ali skupno z drugimi občinami.

Komunalna dejavnost

106. člen

Na področju komunalne dejavnosti skrbi občina zlasti za:

- preskrbo z vodo, električno energijo in javno razsvetljavo;
- ureditev kanalizacije;
- regulacijo hudournikov in urejanje plazov;
- javno čistočo, očiščevanje vode in zraka;
- obrtništvo;
- dimnikarsko, gasilsko in požarno varnostno službo;
- gradnjo in vzdrževanje cest IV. reda in javnih potov in sodeluje pri gradnji cest I., II. in III. reda skozi naselja;
- vzdrževanje javnih nasadov, parkov in zelenic;
- lov in ribolov;
- lokalni promet, turizem;
- PTT promet;
- pogrebne usluge;
- organizacijo trgov in javnih tehtnic;
- gradnjo in vzdrževanje javnih kopališč in
- za druge službe, ki so skupnega pomena za občane.

107. člen

Gasilska služba se mora opravljati na celotnem območju občine. Za isto skrbje gasilska društva in občinska gasilska zveza. Občinska skupščina zagotavlja v vsakoletnem proračunu ali v skladih potrebna sredstva za redno poslovanje in vzdrževanje gasilskih društev in občinske gasilske zveze.

Občinska gasilska zveza se pooblašča za opravljanje vseh preventivnih in drugih nalog upravnega značaja na področju požarnega varstva, razen izdajanja oblastvenih aktov.

108. člen

Smotrno izgradnjo in ureditev komunalnih objektov ter naprav zagotavlja občina v skladu s programom razvoja in letnim načrtom komunalne dejavnosti v okviru perspektivnega in letnega družbenega plana občine.

109. člen

Komunalno dejavnost v občini izvršujejo komunalne organizacije, krajevne skupnosti in njihovi servisi, nekatere naloge pa opravljajo tudi neposredno občinski organi in nekatere družbene organizacije.

Naloga komunalnih organizacij in servisov ter drugih organov, ki opravljajo komunalno dejavnost, je izključno samo zadovoljevanje skupnih potreb občanov in mora biti vse njihovo poslovanje podrejeno tej nalogi.

110. člen

Komunalne organizacije ustanovi občina samostojno ali skupno z drugimi občinami. Lahko pa tudi zagotovi, da del nalog s posameznega področja komunalne dejavnosti opravljajo druge organizacije in servisi krajevnih skupnosti.

111. člen

Na področju komunalnih dejavnosti so lahko ustanovljena podjetja ali samostojni zavodi.

Če opravlja komunalno dejavnost podjetje, se razmerje med občino in podjetjem uredi s posebno pogodbo, s katero se določijo vrste in obseg storitev kakor tudi določanje cen za te storitve.

Pri komunalnem podjetju se lahko ustanovi kot poseben organ svet koristnikov komunalnih storitev, ki sodeluje pri upravljanju in vodstvu, poleg organov delavskega samoupravljanja.

112. člen

Komunalne organizacije, ki opravljajo komunalne storitve splošnega pomena za občino, financira občina iz proračuna ali iz skladov, ki so v ta namen ustanovljeni.

Za izvajanje programa investicij na področju komunalne dejavnosti omogoča občina komunalnim organizacijam najemanje kreditov.

Za izgradnjo in financiranje komunalnih naprav se lahko združujejo tudi sredstva delovnih in drugih organizacij ter sredstva, ki jih prispevajo občani v obliki samoprispjevka.

Sredstva, ki jih dajejo koristniki komunalnih uslug oziroma investitorji v smislu 3. odstavka tega člena, se smejo uporabiti samo za namen, za katerega so bila dana. Namenska uporaba sredstev se določa s posebno pogodbo.

113. člen

Krajevne skupnosti, hišni sveti in občani skrbijo za ureditev, vzdrževanje in pravilno uporabljanje posameznih komunalnih objektov in naprav. V svojem neposrednem okolju skrbijo občani in hišni sveti za ureditev in vzdrževanje komunalnih naprav v stanovanjskih hišah in njihovih okolici, ki pretežno služijo stanovalcem.

114. člen

Tarife uslug komunalnih organizacij in servisov, ki opravljajo komunalne storitve, določa občinska skupščina na predlog komunalnih organizacij in na predlog sveta, ki je pristojen za komunalne zadeve. Pri določanju tarif je treba upoštevati pomen posameznih uslug in stroške poslovanja komunalne organizacije.

Če občinska skupščina predpiše nižjo tarifo, kot je ekonomsko utemeljena, mora komunalni organizaciji zagotoviti razliko v višini med določeno in ekonomsko tarifo.

115. člen

Neposredno nadzorstvo nad delom komunalnih organizacij opravlja svet občinske skupščine, ki je pristojen za komunalne zadeve.

Če pristojni svet ugotovi, da komunalna organizacija ne posluje v skladu z interesi občanov glede zadovoljevanja skupnih potreb in da se z danimi smernicami ne morejo odpraviti pomanjkljivosti, poroča o tem občinski skupščini in predlaga ustrezne ukrepe.

Občinska skupščina lahko v interesu zadovoljitve skupnih potreb

občanov uporabi proti komunalni organizaciji ukrepe, ki so predpisani z zakonom in drugimi predpisi.

Stanovanjska izgradnja

116. člen

Izhajajoč iz dejstva, da vsi stanovanjski objekti v družbeni lastnini predstavljajo v občini enotno stanovanjsko posest, se bo postopoma uvajal tak sistem vzdrževanja in upravljanja, ki bo na podlagi ekonomskih najemnih zagotovil normalno reprodukcijo stanovanj.

Skrb za primerno nastanitev občanov je skupna družbena skrb. V ta namen vključuje občina v program gradnje stanovanj lastna sredstva, sredstva stanovanjskega sklada, sredstva delovnih organizacij in sredstva občanov.

117. člen

Občinska skupščina določi na predlog pristojnega sveta, upravnega odbora sklada za stanovanjsko izgradnjo, delovnih in drugih zainteresiranih organizacij program stanovanjske izgradnje v občini.

118. člen

S programom stanovanjske izgradnje se zlasti določi:

- potreba po gradnji stanovanj in graditvi komunalnih naprav;
- način in prioriteta dodeljevanja kreditov iz stanovanjskega sklada;
- način združevanja sredstev občanov in delovnih organizacij in
- prioriteta pri razdeljevanju stanovanj.

Preskrba in družbena prehrana

119. člen

Za preskrbo občanov s kmetijskimi pridelki, s prehrabnimi in drugimi proizvodi široke potrošnje se ustanovijo ustrezne prodajalne, v spodnjem in zgornjem delu Hrasniškega pa tudi tržnici za prodajo kmetijskih pridelkov.

Trgovske organizacije so dolžne odpreti prodajalne, če to dovoljuje ekonomski račun in če občina ali krajevna skupnost nudi potrebno pomoč oziroma zagotovi pogoje.

120. člen

Družbena prehrana se zagotovi v skladu s potrebami občanov z organizacijo servisov pri krajevnih skupnostih, v gostinskih obratih in servisih v posameznih delovnih organizacijah.

121. člen

Organizacijam za družbeno prehrano lahko občinska skupščina s posebnim predpisom določi olajšave pri obveznostih do družbene skupnosti.

Služba pravne pomoči

122. člen

Občina zagotavlja svojim občanom, delovnim in drugim organizacijam pri uveljavljanju njihovih pravic in zakonitih interesov strokovno pomoč z organizacijo službe pravne pomoči.

Služba pravne pomoči je organizirana v obliki posebne notranje organizacijske enote v sestavi občinske uprave ali pa se ustanovi poseben zavod skupno z drugimi občinami.

Občinska skupščina določi s posebnim predpisom delovanje službe pravne pomoči, višino plačila in pravico do brezplačne pravne pomoči v primerih, za katere je s posebnimi predpisi tako določeno.

Druge službe za zadovoljevanje skupnih potreb občanov

123. člen

Občina skrbi za preprečevanje in zatiranje živalskih kužnih bolezni. Za zagotovitev in zdravstveno zaščito živali skrbi veterinarski zavod, ki ga ustanovi občinska skupščina.

124. člen

Veterinarski zavod opravlja strokovne operativne naloge, zlasti še preventivno in kurativno službo na območju občine.

Dopolnilna sredstva za delovanje veterinarskega zavoda se zagotavljajo iz občinskih sredstev.

125. člen

V občini se lahko ustanovljajo tudi druge službe za zadovoljevanje skupnih potreb občanov.

O ustanovitvi in financiranju teh služb odloča občinska skupščina ali drugi ustanovitelj.

ČETRTI DEL

ORGANIZACIJA SAMOUPRAVLJANJA V OBČINI

126. člen

Delovno ljudstvo je edini nosilec oblasti in upravljanja družbenih zadev v občini.

Pravice in dolžnosti občine izvršujejo občani na zborih volilcev in drugih oblikah neposrednega odločanja, občinska skupščina, njeni organi in krajevne skupnosti in druge oblike samoupravljanja v naseljih.

1. poglavje

OBLIKE NEPOSREDNEGA UPRAVLJANJA
ZBORI VOLILCEV

Namen in naloge

127. člen

Na zborih volilcev občani neposredno uresničujejo družbeno sa-

moupravlja je, dajejo iniciativo za delo občinske skupščine in drugih samoupravnih organov v občini in širših družbeno političnih skupnosti, izvršujejo volilne funkcije, ki so predpisane z zakoni in s tem statutom, opravljajo nadzor nad delom odbornikov občinske skupščine in članov organov družbenega samoupravljanja, katere oni kandidirajo oziroma izvolijo in opravljajo nadzor nad delom teh organov kot celote.

128. člen

Na zborih volilcev občani neposredno odločajo:

- o ustanovitvi krajevne skupnosti;
- sprejemajo statut krajevne skupnosti;
- o sprejetju perspektivnih in letnih programov dejavnosti krajevnih skupnosti;
- o spremembi območij zborov volilcev;
- o poslovniku za delo zborov volilcev;
- o vprašanjih, ki se predložijo na referendum;
- o organih zborov volilcev
- in o drugih vprašanjih, za katere je tako predpisano z zakoni, tem in statutom krajevne skupnosti.

129. člen

Zbori volilcev na lastno ali iniciativo pristojnih organov obravnavajo vprašanja, ki imajo splošen pomen za življenje in delo v naselju, občini in širši družbeno politični skupnosti, in dajejo predloge za reševanje takih vprašanj.

130. člen

Pri izvrševanju volilnih funkcij občani na zborih volilcev neposredno volijo člane organov družbenega samoupravljanja ter izvršujejo opravila, ki se nanašajo na volitve in odpoklic poslancev in odbornikov skupščin družbeno političnih skupnosti.

V tem svojstvu opravljajo zbori volilcev zlasti naslednje:

- predlagajo kandidate za poslance in odbornike skupščin družbeno političnih skupnosti, kakor je predpisano z zakoni;
- predlagajo odpoklic poslancev ali odbornikov skupščin družbeno političnih skupnosti, ki s svojim delom ne opravičijo zaupanja volilcev;
- predlagajo sodnike porotnike občinskih sodišč;
- volijo in razrešujejo del članov svetov krajevne skupnosti;
- volijo in razrešujejo člane poravnalnih svetov;
- volijo in razrešujejo del članov svetov šol;
- volijo in razrešujejo člane potrošniških svetov;
- volijo in razrešujejo del članov organov družbenega samoupravljanja drugih delovnih organizacij, če je tako določeno z njihovim statutom, ter
- opravljajo druge volitve, ki so določene z ustavo, zakoni, tem in statutom krajevnih skupnosti oziroma statutom delovnih organizacij.

131. člen

Zbori volilcev dajejo mnenje in predloge pred sprejetjem posameznih predpisov in drugih aktov, za katere je tako določeno z ustavo, zakoni in s tem statutom.

Občinska skupščina se mora predhodno posvetovati z občani na zborih volilcev, kadar sprejema:

- statut občine;
- perspektivne plane;
- letni družbeni plan občine;
- proračun občine;
- programe uporabe sredstev družbenih občinskih skladov;
- uradni listni program občine oziroma odloka o zazidalnih okoliših;
- odloke o vpeljavi občinskih doklad in taks;
- odlok o javnem redu, o imenovanju ulic in krajev, predpise o uvedbi agrotehničnih ukrepov in podobno;
- odločitve, ki se nanašajo na ustanovitve oziroma ukinitve delovnih organizacij, ki opravljajo javno službo;
- odločitve o namenu trošenja sredstev iz dopolnilnih virov in
- odločitve o gradnji pomembnejših objektov družbenega standarda.

Če občinska skupščina katerega od navedenih vprašanj ni predhodno predložila v obravnavanje zborom volilcev, o takem vprašanju ne more dokončno sklepati.

132. člen

Zbori volilcev nadzorujejo delo občinske skupščine in drugih samoupravnih organov, katerih odborniki oziroma člani so kandidirani oziroma izvoljeni na teh zborih. Da se občani seznanijo z delom teh organov in da morejo to delo presoditi, morajo ti organi oziroma njihovi odborniki in člani poročati zborom volilcev. Tako poročilo morajo predložiti zborom volilcev v roku, ki je predpisan s tem statutom ali pa na izrecno zahtevo občanov:

- odborniki občinske skupščine o svojem in delu občinske skupščine enkrat letno;
- organi krajevne skupnosti o svojem delu in delu njihovih članov enkrat letno;
- organi družbenega samoupravljanja delovnih organizacij, katerih člani so deloma ali v celoti voljeni na zborih volilcev — enkrat letno ter
- poravnalni in potrošniški sveti — enkrat letno.

Na zahtevo občanov pa morajo dati na zborih volilcev pojasnila tudi drugi organi družbenega samoupravljanja in organizacij, ki opravljajo javno službo.

133. člen

Občinska skupščina, organi krajevnih skupnosti in drugi organi

družbenega samoupravljanja v delovnih organizacijah, ki opravljajo javno službo, morajo na lastno ali na iniciativo občanov dati zborom volilcev pojasnila o vseh važnejših vprašanjih, predpisih ali ukrepih, ki so neposrednega pomena za življenje in delo občanov.

Občani imajo na zborih volilcev pravico iznašati tudi druga vprašanja, predloge, kritike, usmerjene na delovanje teh organov.

Sklicanje zborov volilcev

134. člen

V občini Hrastnik se zbori volilcev sklicujejo praviloma za sledeča območja:

1. območje — naselji Boben in Čeče — del;
2. območje — naselje Studence — levi del;
3. območje — naselje Studence — desni del;
4. območje — naselje Kolonija — desni del;
5. območje — naselje Kolonija — levi del;
6. območje — Nova Kolonija — Reber;
7. območje — naselje Log — del — samski dom;
8. območje — naselje Log — del — stadion;
9. območje — naselje Log — del — novo naselje;
10. območje — Log — spodnji del;
11. območje — naselji Prapretno, Plesko;
12. območje — naselje Hrastnik — center;
13. območje — naselje Hrastnik — Frtica;
14. območje — naselje Hrastnik — kemična;
15. območje — naselje Hrastnik — steklarna — desni del;
16. območje — naselje Hrastnik — steklarna — levi del;
17. območje — naselje Hrastnik — Podkraj — zgornji del;
18. območje — Podkraj — spodnji del;
19. območje — naselja Krnice, Šavna peč, Suhadol — del;
20. območje — naselje Brnica;
21. območje — Dol — levi del;
22. območje — Dol — desni del;
23. območje — naselji Novi Dol, Krišandol — del;
24. območje — Kovk;
25. območje — naselja Marno, Krišandol — del, Unično, Brdce;
26. območje — naselja Turje, Gore, Čreta;
27. območje — naselje Kal.

Izjemoma pa organ krajevne skupnosti lahko skliče zbor volilcev tudi za območje, ki je enako delu ali celotnemu območju te skupnosti; tako povečano območje pa v nobenem primeru ne sme presegati več kot 1000 na njem živčih volilcev.

Sprememba območij zborov volilcev je možna le po predhodnem soglasju občanov, izrečenem na prizadetih zborih volilcev.

135. člen

Zbore volilcev se sklicuje po potrebi, najmanj pa štirikrat letno.

136. člen

Zbore volilcev lahko skliče občinska skupščina oziroma njen predsednik, organ krajevne skupnosti, občinski ali krajevni organi Socialistične zveze delovnega ljudstva ali pa ena desetina na območju zbora živčih volilcev.

Če skliče zbor volilcev organ krajevne skupnosti oziroma občinski ali krajevni organ SZDL ali skupina volilcev, morajo o tem vsaj pet dni pred zborom obvestiti občinsko skupščino in jo seznaniti s predlaganim dnevnim redom ter časom in krajem zbora.

137. člen

Sklicatelji zbora volilcev iz tega statuta skličejo zbere volilcev z navedbo dnevnega reda, časa in kraja zbora volilcev na krajevno običajen način, predvsem pa tako, da so volilci obveščeni praviloma pet dni pred zborom.

Pri sklicevanju zborov morajo sklicatelji gledati, da izgube volilci čimmanj delovnega časa, da je omogočena udeležba čim večjemu številu volilcev in da je zagotovljeno čim izčrpnije razpravljanje o vseh točkah dnevnega reda.

Za učinkovito seznanjanje občanov z vprašanji, ki so na dnevnem redu sklicanih zborov volilcev, morajo sklicatelji praviloma pet dni pred zbori preko lokalnega tiska ali na kak drug način seznaniti volilce s problematiko oziroma podatki, ki pojasnjujejo predložena vprašanja, še zlasti pa način njihovega reševanja.

138. člen

Predlog dnevnega reda, ki ga je določil sklicatelj zbora, se s sklepom zborov volilcev lahko potrdi, dopolni ali spremeni.

Na dnevnem redu vsakega zbora volilcev morajo biti med prvimi točkami »pregled sklepov zadnjega zbora volilcev in poročilo o njihovi izvršitvi« in kot zadnja točka »vprašanja, mnenja in predlogi volilcev«.

Delo na zboru volilcev

139. člen

Zbor volilcev vodi predsedstvo, ki ga izvolijo na zboru navzoči volilci za dobo enega leta kot stalno predsedstvo ali za vsak posamezni zbor posebej.

Predsedstvo zbora volilcev mora biti sestavljeno iz predsednika in dveh članov ter zapisničarja; če se glede na naravo dnevnega reda domneva, da delovno predsedstvo ne bo v stanju izoblikovati predloženih sklepov, se na takem zboru izvoli še komisija za sklepe.

Predsedstvo skrbi za nemoten potek zbora volilcev in za izpolnjevanje določb tega statuta in drugih predpisov, ki se nanašajo na zbere volilcev.

140. člen

O zboru volilcev se piše zapisnik, ki ga podpišejo vsi člani predsedstva.

Zapisnik mora obsegati število vseh vpisanih volilcev, število volilcev, ki so se udeležili zбора, imena poročevalcev in izvleček iz njihove obrazložitve oziroma poročila, imena volilcev, ki so diskutirali, ter kratek povzetek iz njihove razprave in tudi besedilo zaključka zбора volilcev z rezultati glasovanj.

Po odredbi predsedstva se vpišejo v zapisnik tudi izjave oziroma predlogi posameznih volilcev.

Če je na dnevnem redu vprašanje, o katerem je sklep zborov volilcev obvezen, se mora v zapisniku navesti tudi, koliko volilcev je glasovalo za takšen sklep.

141. člen

Sklicatelji zborov volilcev so dolžni zagotoviti svojo navzočnost na zboru preko pooblaščenega zastopnika in drugih oseb, ki bodo glede na dnevni red in aktualno problematiko lahko dajali volilcem ustrezne obrazložitve in pojasnila.

142. člen

Zbora volilcev se s pravico govora lahko udeleži vsak občan, glasuje pa samo tisti, ki imajo splošno volilno pravico in stalno prebivališče na območju, za katerega je sklican zbor volilcev.

143. člen

Na zboru volilcev se sprejemajo sklepi z večino glasov navzočih volilcev, če ni z zakonom ali s tem statutom drugače določeno.

Zbor volilcev sklepa veljavno, če je navzočih najmanj 10% na območju sklicanega zбора živčih volilcev.

144. člen

Na zborih volilcev se glasuje z dviganjem rok, razen če sklene zbor volilcev, da se glasuje drugače. Sklep pa je sprejet, če je za predlog glasovala večina navzočih volilcev, kolikor ni za posamezne primere drugače določeno.

145. člen

Zbori volilcev se pri svojem delu ravnaajo po poslovniku, ki podrobno ureja način dela na zborih.

Poslovník o delu zborov volilcev se sprejme na zborih, potrđi pa ga občinska skupščina.

Sklepi zborov volilcev in postopek za njihovo izvršitev

146. člen

Zbor volilcev sklepa o vprašanjih, ki so na dnevnem redu, na ta način, da izglasuje: sklepe, predloge, mnenja, pripombe ter odloča o vprašanjih, ki se nanašajo na volitve oziroma razrešitve.

147. člen

Sklepe sprejema zbor volilcev o tistih zadevah, ki so z zakonom ali tem statutom prenesene na izključno pristojnost zborov volilcev. Take sklepe zborov volilcev mora občinska skupščina oziroma organ krajevné skupnosti uveljaviti z odlokom oziroma sklepom v roku 60 dni po zboru volilcev.

Če misli občinska skupščina oziroma njen predsednik oziroma organ krajevné skupnosti, da je sklep zborov volilcev iz 1. odstavka tega člena nezakonit ali nepravilen, zadrží izvršitev takega sklepa in o tem obvesti občane na naslednjem zboru zaradi ponovnega obravnavanja in sklepanja.

148. člen

Predloge za reševanje določenih vprašanj sprejemajo zbori volilcev v tistih primerih, kadar na lastno ali na iniciativo pristojnih organov obravnavajo zadeve, ki imajo splošen pomen za življenje in delo v kraju, občini in širših družbeno političnih skupnostih.

Zbori volilcev pa dajejo predloge tudi v primerih, kadar izvršujejo funkcijo družbenega nadzorstva predlagajo ukrepe za izboljšanje dela določenih organov in tudi pri opravljanju različnih volilnih opravil.

Pristojni organi mora o takoj, najkasneje pa v roku 60 dni po sprejetju, obravnavati predlog zborov volilcev ter odločiti o tem, ali se predlog sprejme ali zavrne.

V primeru, da se predlog sprejme, je organ dolžan določiti rok in način izvršitve, v primeru zavrnitve pa podati izčrpano obrazložitev.

149. člen

Zbori volilcev dajejo svoje mnenje k predlogom predpisov in drugih aktov iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih je treba po zakonu ali tem statutu pred sprejetjem predložiti občanom v javno razpravo.

Občinska skupščina mora pred sklepanjem o sprejetju takega predpisa oziroma akta obravnavati mnenje zborov volilcev in odločiti, ali se ga v predlogu predpisa oziroma akta upošteva ali zavrne z ustrezno obrazložitvijo.

Če se zoper posamezno sestavino ali celoten predlog predpisa oziroma drugega akta občinske skupščine izreče nad polovico vseh zborov volilcev v občini, ne more občinska skupščina sprejeti take sestavine ali celotnega predpisa oziroma akta.

Zbori volilcev dajejo pripombe zlasti takrat, ko občinska skupščina in organi družbenega samoupravljanja izvršujoč z zakoni in s tem statutom določene obveznosti dajejo poročila o svojem delu.

Take pripombe morajo prizadeti organi in organizacije SZDL proučiti v roku 60 dni po zboru volilcev in sprejeti ukrepe za ureditev razmer ali pa dati pojasnila, zakaž pripombe niso upravičene.

150. člen

Pristojni organi morajo v roku 30 dni ali v roku, ki je predpisan z zakonom in drugimi predpisi, uveljaviti sklepe zborov volilcev, ki se

nanašajo na volitve oziroma odpoklic odbornikov občinskih skupščin in članov organov družbenega samoupravljanja.

151. člen

Predloge, mnenja, kritike in pripombe, ki so jih na zborih volilcev iznesli posamezni volilci pa se o njih ni glasovalo ali pa je za njih glasovalo premajhno število volilcev, je treba registrirati v zapisniku zborov volilcev in poleg sklepov zborov predložiti pristojnim organom v obravnavanje. Ko je pristojni organ proučil tako vprašanje, mora o svojem stališču, ne da bi čakal na naslednji zbor, pisмено ali na kak drug način obvestiti prizadetega ali skupino volilcev.

152. člen

Občinska skupščina in njeni organi ter organi družbenega samoupravljanja so dolžni na prihodnjem zboru volilcev poročati, kaj je bilo ukrenjenega glede sklepov prejšnjega zborov volilcev.

153. člen

Če pristojni organ iz neutemeljenih razlogov ne pristopi pravočasno k obravnavi sklepa zborov volilcev, če se ne drži roka, ki je za reševanje določene vrste sklepov predpisan, in če o takem sklepu ne da poročila na prihodnjem zboru, ima skupina volilcev ali volilci konkretnega zborov ter organizacija SZDL pravico vložiti ugovor na občinsko skupščino. Tak ugovor pa imajo pravico vložiti tudi takrat, kadar se jim odločitev pristojnega organa glede na posamezni sklep zborov volilcev ne bo zdela utemeljena in v skladu z objektivnimi možnostmi.

O takem ugovoru mora razpravljati občinska skupščina na prvi prihodnji seji in sprejeti ukrepe za odpravo pomanjkljivosti.

154. člen

Občinska skupščina in od nje pooblašeni organi koordinirajo delo na sklicevanju zborov volilcev in skrbiijo za izpolnjevanje določb tega statuta in drugih predpisov, ki se nanašajo na zborov volilcev.

155. člen

Za opravljanje teh opravil se ustanovi pri občinski skupščini Hrastnik posebna služba, ki je pod neposrednim nadzorstvom tajnika.

Občinska skupščina mora spremljati delo zborov volilcev, najmanj enkrat letno pa obravnavati problematiko zborov volilcev.

Zbori delovnih ljudi v delovnih skupnostih

156. člen

Na zborih delovnih ljudi v delovnih organizacijah občani neposredno uresničujajo družbeno samoupravljanje v delovni organizaciji in obravnavajo določena vprašanja, ki imajo splošen pomen za življenje in delo v občini in širši družbeno politični skupnosti.

Pravice in dolžnosti zborov delovnih ljudi v odnosu na delovno organizacijo se določijo s statutom delovne organizacije, njihove pravice v odnosu na občino pa so določene z ustavo, zakoni in tem statutom.

157. člen

Kadar se sklicujejo zbori delovnih ljudi v delovnih organizacijah za obravnavanje in reševanje vprašanj splošno občinskega pomena, nastopa kot sklicatelj na lastno in iniciativo sindikalne organizacije — občinska skupščina.

Zbori delovnih ljudi iz prejšnjega odstavka se sklicujejo praviloma po volilnih enotah za volitve odbornikov občinskega zborov delovnih skupnosti.

158. člen

Občinska skupščina skliče zborov delovnih ljudi zlasti, kadar se:

1. obravnava poročilo o delu občinskega zborov delovnih skupnosti in njegovih odbornikov;
2. razpravlja o uvedbi dopolnilnih dajatev, ki zadevajo delovne organizacije in občane, ki so v njih zaposleni;
3. razpravlja o vprašanjih, ki so vezana na proizvodnost dela in pospeševanje gospodarstva v občini;
4. razpravlja o medsebojnih odnosih delovnih organizacij;
5. razpravlja o združevanju sredstev delovnih organizacij za skupne investicije v gospodarstvu ali investicije družbenega standarda;
6. razpravlja o vprašanjih, ki zadevajo realizacijo proizvodnih načrtov gospodarskih organizacij v občini;
7. razpravlja o vprašanjih, ki izvirajo iz razmerij med občinskimi organi in določenimi delovnimi organizacijami;
8. razpravlja o drugih vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine, če tako predlaga sindikalna organizacija ali ena tretjina v območju zborov delovnih ljudi živčih volilcev.

159. člen

Drugi pristojni organi (občinska volilna komisija, delavski svet) skličejo zborov delovnih ljudi, kadar se:

1. predlagajo kandidati za odbornike občinskega zborov delovnih skupnosti in poslance v zborov delovnih skupnosti drugih družbeno političnih skupnosti;
2. razpravlja o predlogih za odpoklic odbornikov občinskega zborov delovnih skupnosti oziroma poslance zborov delovnih skupnosti drugih družbeno političnih skupnosti, ki ne opravičijo zaupanja volilcev.

160. člen

Kadar razpravlja zbor delovnih ljudi o vprašanjih iz 158. in 159. člena tega statuta, lahko izglasuje predloge, mnenja in pripombe.

161. člen

Kolikor ni z določbami tega statuta drugače določeno, se za delo

zboru delovnih ljudi uporabljajo določbe tega statuta, ki se nanašajo na zbor volilcev.

Referendum

162. člen

Referendum je oblika neposrednega sodelovanja, ki omogoča občanom, da neposredno odločajo o skupnih vprašanjih, ki imajo poseben pomen za posamezni kraj ali občino kot celoto.

163. člen

Na referendumu se izrečejo občani o vprašanih, ki so določena z zakoni, tem in statutom krajevnih skupnosti.

Občinska skupščina mora razpisati referendum vselej, kadar je treba odločiti:

1. o uvedbi krajevnega šamopriskovka za del ali območje vse občine;
2. o gradnji najpomembnejših objektov družbenega standarda in
3. o drugih vprašanih, ki jih predlagajo organi oziroma organizacije in zbori volilcev na podlagi določb tega statuta.

164. člen

Referendum se lahko razpiše zato, da se občani vnaprej izjavijo o predlogu odloka ali sklepa tega statuta ali da potrdijo takšen odlok ali sklep občinske skupščine, ki je že sprejet.

Odločitev, ki jo sprejmejo občani na referendumu, je za občinsko skupščino, prizadete samoupravne organe in občane obvezna.

Občinska skupščina ne more v roku enega leta po izvedbi referenduma izdati nobenega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma.

Če se večina občanov na referendumu izreče zoper že sprejeti odlok ali sklep občinske skupščine, mora občinska skupščina takšen odlok oziroma sklep odpraviti.

165. člen

Referendum se glede na pomen razpiše za območje cele občine ali za območje ene ali več krajevnih skupnosti.

Posamezne krajevne skupnosti lahko pomembna vprašanja iz svoje pristojnosti rešujejo z referendumom.

S statutom krajevne skupnosti se določi, o katerih pomembnejših zadevah iz pristojnosti krajevnih skupnosti se mora razpisati referendum in na čigav predlog oziroma zahtevek.

166. člen

Sklep o razpisu referenduma sprejme občinska skupščina na lastno iniciativo oziroma, kadar to zahtevajo za območje občine oziroma več krajevnih skupnosti:

- občinska organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva in
- nad polovica vseh zborov volilcev v občini oziroma območju teh skupnosti.

Za območje posameznih krajevnih skupnosti pa takrat, kadar to zahteva:

- svet krajevne skupnosti ter krajevne organizacije SZDL iz območja krajevne skupnosti;
- 10% volilcev iz območja krajevne skupnosti.

Referendum se mora izvesti najkasneje v 30 dneh po objavi sklepa o razpisu referenduma.

167. člen

Na referendumu se glasuje neposredno in tajno.

Volilci glasujejo »za« ali »proti« predlogu, ki je predmet referenduma.

Predlog, o katerem se glasuje na referendumu, je sprejet, če je zanj glasovala večina volilcev, ki so glasovali. Če se referendumu ne udeleži več kot polovica vpisanih volilcev, se mora tak referendum ponoviti.

168. člen

Če ni drugih predpisov, lahko občinska skupščina sprejme predpise, po katerih se izvaja referendum.

Druge oblike neposrednega odločanja

169. člen

O zadevah, ki so pomembne za gospodarski in družbeni razvoj občine in za katere referendum ni obvezen, lahko občinska skupščina razpiše ankete.

Z anketiranjem se lahko ugotovljajo potrebe občanov, njihova mnenja o posameznih vprašanih splošnega pomena ter njihovi predlogi za reševanje takih vprašanj.

Izid ankete ne zavezuje občinske skupščine in njenih organov.

170. člen

Občinska skupščina, družbene organizacije in organi družbenega samoupravljanja v občini lahko razvijajo tudi druge oblike neposrednega sodelovanja občanov pri reševanju splošno družbenih zadev.

2. poglavje

OBČINSKA SKUPŠČINA IN NJENI ORGANI

Organizacija in delo občinske skupščine

171. člen

Občinska skupščina je najvišji organ oblasti in organ družbenega samoupravljanja v mejah pravic in dolžnosti občine. Občinsko skupščino sestavljata občinski zbor in zbor delovnih skupnosti.

Vsak zbor šteje 25 odbornikov.

172. člen

Odbornike občinskega zbora volijo neposredno občani, odbornike zbora delovnih skupnosti pa delovni ljudje, ki so na območju občine zaposleni v delovnih organizacijah, državnih organih, družbeno političnih organizacijah in društvih, kmetje — člani zadruge ali druge delovne organizacije ter drugi občani, ki delajo na območju občine in za katere je to določeno z zakonom.

173. člen

Za odbornika občinskega zbora je lahko izvoljen vsak državljan, ki ima volilno pravico, za odbornika zbora delovnih skupnosti pa vsak delovni človek, ki lahko voli v ta zbor, kakor tudi član organa upravljanja delovne organizacije oziroma delovne skupnosti, član organa upravljanja združenja delovnih organizacij, sindikalni funkcionar ter funkcionar družbeno politične organizacije ali društva.

174. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima predsednika, ki ga izvolijo člani posameznega zbora za dobo dveh let v skladu z določili zakona o volitvah.

Pravice in dolžnosti ter delokrog predsednikov zborov določa poslovnik občinske skupščine.

175. člen

Mandatna doba odbornikov občinske skupščine traja štiri leta, vendar se mora vsako drugo leto na novo izvoliti polovico odbornikov.

176. člen

Osebe, zaposlene v organih občinske uprave in sodniki občinskega sodišča ne morejo biti, dokler opravljajo to službo, odborniki občinske skupščine.

177. člen

Volitve, odpoklic in ponovna izvolitev odbornikov občinske skupščine so podrobno urejene z republiškim zakonom.

178. člen

Dolžnost odbornikov občinske skupščine je častna družbena funkcija, iz katere izvirajo določene pravice in dolžnosti, ki so določene z ustavo, z zakoni in s tem statutom.

179. člen

Odborniki občinske skupščine so za svoje delo v skupščini odgovorni občanom oziroma delovnim skupnostim in občinski skupščini.

180. člen

Odborniki občinske skupščine imajo pravico in dolžnost sodelovati na sejah občinske skupščine, sodelovati pri njenem delu in pri delu njenih svetov, komisij in drugih kolegialnih organov.

Odborniki občinske skupščine morajo sprejeti članstvo v organih občinske skupščine, v katere so izvoljeni ali imenovani.

Občinska skupščina lahko predlaga volilcem, ki so izvolili odbornika, da ga odpokličejo, če se neravno udeležuje ali iz neopravičenih razlogov ne udeleži šestih zaporednih sej skupščine in organov, v katere je bil izvoljen ali imenovan.

181. člen

Odborniki občinske skupščine imajo pravico predlagati občinski skupščini v razpravljanje in sprejem odloke, odredbe, navodila, odločbe, priporočila, smernice in sklepe o vseh zadevah, za katere reševanje je pristojna občinska skupščina.

Odborniki občinske skupščine lahko sodelujejo na sejah svetov, komisij in drugih organov skupščine s tem, da na njih razpravljajo, predlagajo sklep in dajejo mnenja, ne morejo pa glasovati, če niso člani teh organov.

182. člen

Vsak odbornik občinske skupščine lahko postavlja občinski skupščini ali njenemu predsedniku vprašanja in zahteva pojasnila o vseh zadevah, za katere meni, da so pomembna za občino, krajevne skupnosti, delovne skupnosti, družbene organizacije in društva ali za občane.

Vprašanja, ustna ali pismena, lahko postavljajo člani skupščine praviloma, preden se začnejo obravnavati vprašanja, ki so na dnevnem redu seje.

Odbornik mora na postavljeno vprašanje dobiti odgovor takoj ali najkasneje na prvi priložni seji.

Vsak odbornik ima pravico predlagati dopolnitev ali spremembo dnevnega reda seje skupščine ali posameznega zbora.

183. člen

Odborniki občinske skupščine morajo sodelovati z občani oziroma s člani delovnih skupnosti z območja volilne enote, v kateri so bili izvoljeni, jih seznanjati z delom, sklepi in odločitvami skupščine, njej pa sporočiti mnenja in predloge volilcev oziroma članov delovnih skupnosti.

Sodelovanje odbornikov občinske skupščine z občani se uresničuje z njihovimi neposrednimi medsebojnimi stiki, z udeležbo odbornikov na zborih volilcev in na zborih članov delovnih skupnosti, z navezovanjem stikov in s sodelovanjem odbornikov s krajevnimi skupnostmi in z organizacijami SZDL ter z drugimi primernimi oblikami.

184. člen

Odbornik občinske skupščine ne sme biti poklican na odgovornost, ne sme se mu odvzeti prostost in ne sme biti kaznovan za mnenja, ki jih je izrazil ali glas, ki ga je dal skupščini.

Za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ni dovo-

ljeno odbornika občinske skupščine brez privolitve zboru, kateremu pripada, pripravi, ali dati v preiskovalni zapor. Privolitev ni potrebna, če gre za kaznivo dejanje, za katerega je preiskovalni zapor obvezen ali če je bil odbornik zaloten pri kaznivem dejanju za katero je predpisana kazen strogega zavora, daljša od enega leta ali hujša kazen ali če je nevarnost, da bi pobegnili.

Izjeme iz 1. odstavka tega člena in postopka za njihovo uveljavitev je predpisan z ustavo in zakoni.

Če skupščina ali zbor zaseda, da privolitev za pripor ali preiskovalni zapor zboru, kateremu pripada odbornik, v času med zasedanjem pa da privolitev mandatno imunitetna komisija ustreznega zboru.

Privolitev mandatno imunitetne komisije mora na prvi prihodnji seji potrditi ustrezní odbor.

185. člen

Odborniku občinske skupščine preneha mandat pred potekom mandatne dobe po postopku v vseh primerih, ki jih določa zakon.

186. člen

Odborniki občinske skupščine imajo pravico do povračila dejanskih stroškov, ki nastanejo v zvezi z opravljanjem njihove funkcije v občinski skupščini in pravico do povračila osebnega dohodka, za katerega so prikrajšani zaradi opravljanja odborniških dolžnosti.

Način in višino izplačevanja stroškov, do katerih so odborniki upravičeni, določí občinska skupščina z odlokom.

187. člen

Občinska skupščina razpravlja in sklepa o zadevah iz svojega delovnega področja na svojih sejah, po svojih komisijah, svetih in upravnih organih.

188. člen

Seje občinske skupščine in njenih organov so praviloma javne, občinska skupščina pa lahko s sklepom izključi javnost, če smatra, da določene zadeve ne bi bilo primerno javno obravnavati.

189. člen

Občinski zbor in zbor delovnih skupnosti delata in odločata praviloma na skupnih sejah.

Vsak zbor občinske skupščine ločeno obravnava mandatno imunitetna vprašanja, lahko pa sklene, da bo ločeno obravnaval in odločal tudi o drugih vprašanjih, ki spadajo v delovno področje skupščine in kadar tako določa zakon ali na zakonu temelječi predpisi.

Občinski zbor in zbor delovnih skupnosti morata obravnavati zadeve iz pristojnosti občinske skupščine na ločenih sejah, če to zahteva večina navzočih odbornikov posameznega zboru.

190. člen

Občinska skupščina zaseda po potrebi, najmanj pa šestkrat letno.

191. člen

Da bi bilo delo občinske skupščine čimbolj plodno, vsestransko in dosledno, ima skupščina svoj letni delovni program, po katerem se ravna pri svojem delu.

192. člen

Sejo občinske skupščine ali posameznih zborov sklicuje predsednik skupščine na lastno pobudo, na pobudo ene petine odbornikov posameznega zboru ter na pobudo svetov in komisij občinske skupščine.

V primeru, da predsednik občinske skupščine ne skliče seje skupščine na zahtevo upravičencev iz prvega odstavka tega člena v roku osmih dneh, lahko skliče sejo pet odbornikov.

193. člen

Občinska skupščina sklepa na sejah veljavno, če je na njih navzočih večina odbornikov obeh zborov.

Posamezen zbor občinske skupščine sklepa veljavno, če je na seji navzočih večina odbornikov zboru, ki zaseda.

194. člen

Sklepi, ki jih sprejme občinska skupščina na skupni seji obeh zborov, so veljavni, če je za njih glasovala večina vseh navzočih odbornikov.

Sklepi, ki jih sprejme na ločeni seji posamezni zbor, so veljavni, če je za njih glasovala večina navzočih odbornikov zboru, ki zaseda.

Statut, letni in perspektivni družbeni plan, proračun občine ter akti, za katere smatra občinska skupščina, da so izrednega pomena za občino, so sprejeti, če je za njih glasovalo najmanj dve tretjini odbornikov obeh zborov.

Glasovanje v občinski skupščini je praviloma javno in se opravi z dviganjem rok.

195. člen

Kadar obravnava zbor občinske skupščine in odločata o zadevah na ločenih sejah, so akti, ki jih sprejmeta zboru veljavni, če so v obeh zborih sprejeti v enakem besedilu.

Podrobnejša določila v dejavnosti in o vsklajevanju različno izglasovanih aktov v posameznem zboru vsebuje poslovnik občinske skupščine.

196. člen

Predlog dnevnih redov za seje občinske skupščine pripravi predsednik skupščine v skladu s tekočimi potrebami in nalogami upoštevajoč določila letnega delovnega programa skupščine.

Pri sestavljanju predlogov dnevnih redov za seje skupščine pomagajo predsedniku tajnik občinske skupščine in predsednik svetov. Dnevni red seje sprejmejo odborniki na seji z glasovanjem.

197. člen

Občinska skupščina mora enkrat letno obravnavati poročilo o svojem delu in z njim seznaniti zbor volilcev.

Najmanj enkrat letno mora občinska skupščina obravnavati delo svetov, komisij in uprave.

Kadar tako določajo zakoni ali drugi predpisi, mora skupščina obravnavati tudi poročila o delu drugih organov in organizacij.

198. člen

Občinska skupščina se pri svojem delu ravna po poslovniku, ki podrobno ureja vprašanja o organizaciji dela in pristojnosti občinske skupščine na sejah.

Poslovnik sprejme občinska skupščina z večino glasov vseh odbornikov.

199. člen

Občinska skupščina obravnava in sklepa o vprašanjih, ki so temeljnega pomena za razvoj gospodarskih in negospodarskih dejavnosti v občini in za življenje občanov ter v ta namen izdaja predpise in podvzema potrebne ukrepe v skladu z ustavo, zakoni in s tem statutom.

200. člen

Občinska skupščina samo na svoji seji voli in imenuje svoje organe, sprejema statut občine, družbeni plan, program razvoja občine in občinski proračun, urbanistični načrt ter ustanavlja delovne organizacije in občinske sklade, sprejema odloke in opravlja druge zadeve splošnega pomena za občino, za katere to določa zakon ali ta statut.

Poleg zadev iz prejšnjega odstavka občinska skupščina opravlja še sledeče zadeve:

- opravlja družbeni nadzor in v ta namen sprejema resolucije in priporočila za delo organov družbenega samoupravljanja na območju občine ter za delo delovnih skupnosti, daje soglasje k njihovim statutom in pravilom ter nadzoruje izkoriščanje družbenih sredstev in razdeljevanje dohodka;
- sklepa o najetju posojil in o prevzemu poročila za posojila, ki jih najamejo delovne skupnosti in druge samoupravne organizacije;
- sklepa o razpolaganju z družbenim premoženjem, ki je v njeni upravi;
- odloča o ukinitvi delovnih organizacij, daje soglasje k ukinitvi njihovih obratov in služb, kakor tudi za združevanje delovnih organizacij;
- sklepa o razpisu občinskega referenduma;
- izdaja akte o ustanavljanju krajevnih skupnosti po sklepu zborov volilcev;
- proučuje poročila o delu svojih organov in jim daje smernice za delo;
- ustanavlja z drugimi občinami skupne službe;
- na predlog zborov volilcev voli in razrešuje sodnike porotnike občinskih sodišč. Voli in razrešuje sodnike občinskega sodišča, člane arbitražnega sveta in sodnika za prekrške;
- sklepa o organizaciji upravnih organov;
- sklepa o vložitvi ugovora za varstvo samoupravnih pravic občine.

Posamezna opravila, našeta v drugem odstavku tega člena, lahko občinska skupščina s posebnim sklepom, če to ni v nasprotju z zakoni, prenese v pristojnost svojih svetov, komisij ali drugih organov.

201. člen

Zbor delovnih skupnosti lahko v okviru svojega delovnega področja samostojno obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za delovne in druge samoupravne organizacije in za delovne skupnosti ter vprašanja, ki zadevajo vsklajevanje njihovih medsebojnih odnosov in razvijanje sodelovanja med njimi. Zbor delovnih skupnosti ima pravico dajati delovnim in drugim samoupravnim organizacijam in upravnim organom občinske skupščine priporočila o teh vprašanjih.

202. člen

Občinska skupščina lahko skupno s predstavniki družbeno političnih organizacij in društev kot splošni zbor obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za občinsko skupnost.

Predsednik občinske skupščine

203. člen

Odborniki občinske skupščine izvolijo izmed sebe predsednika občinske skupščine na pismeni predlog najmanj 10 odbornikov za razdobje dveh let s tem, da je po vsakem konstituiranju občinske skupščine po dveh letih lahko ponovno izvoljen.

Občinska skupščina ima lahko podpredsednika, ki je izvoljen po enakem postopku kot predsednik skupščine in ima v primeru, kadar nadomešča predsednika skupščine, enake pravice in dolžnosti.

204. člen

Predsednik občinske skupščine predstavlja občinsko skupščino ter zastopa občino kot pravno osebo.

205. člen

Predsednik občinske skupščine sklicuje seje skupščine, pripravlja predloge dnevnih redov, vodi seje občinske skupščine in skrbi za izvrševanje njenih sklepov.

Sklicuje konference predsednikov občinskih svetov in sodeluje na konferencah predsednikov občinskih skupščin na okraju. O izvršitvi sklepov poroča predsednik skupščine na prvi seji. Predsednik občinske skupščine podpisuje vse akte, ki jih izven upravnega postopka sprejme občinska skupščina.

206. člen

Predsednik občinske skupščine vsklajuje delo skupščine in njenih organov in se mora zato seznanjati z delom teh organov, z njihovimi mnenji in sklepi.

V posameznih primerih lahko zahteva, da mu organi skupščine dajo pisna poročila o svojem delu.

Da bi dosegel skladnost dela, lahko predsednik sklicuje občasna posvetovanja s predstojniki organov skupščine, daje predloge in pripombe k njihovem delu in skrbi, da občinska skupščina vsaj enkrat letno obravnava delo vsakega posameznega organa in jim daje priporočila za bodoče delo.

207. člen

Predsednik občinske skupščine lahko skliče seje posameznih organov občinske skupščine, če tega ne storijo njihovi predstojniki.

Od posameznega organa občinske skupščine lahko predsednik zahteva, da obravnava določeno zadevo iz svojega področja in o tem pripravi poročilo.

Predsednik občinske skupščine pa lahko opravlja tudi druge zadeve, ki so predpisane z zakoni in na njih temelječih predpisih in s tem statutom.

208. člen

Predsednik občinske skupščine ima za opravljanje svoje funkcije pravico do stalne mesečne nagrade in do letnega dopusta.

Nagrado in trajanje letnega dopusta mu določi skupščina.

Podpredsedniku občinske skupščine se lahko določi stalna mesečna nagrada.

Organi občinske skupščine

209. člen

Določene pravice in dolžnosti občine in zadeve, ki jih občinska skupščina prenese nanje, opravljajo organi občinske skupščine. Organi občinske skupščine opravljajo zadeve iz svoje pristojnosti v skladu z veljavnimi predpisi, določbami tega statuta ter smernicami in navodili, ki jim jih daje za njihovo delo občinska skupščina.

Organi občinske skupščine so:

1. komisije občinske skupščine,
2. svet občinske skupščine,
3. upravni organi občinske skupščine.

210. člen

Komisije in svet občinske skupščine so kolegijski organi, ki lahko za posamezne zadeve iz svojega področja imenujejo strokovne komisije.

Kolegijski organi se pri reševanju določenih zadev lahko poslužujejo mnenj in predlogov svojih strokovnih komisij.

211. člen

Mandatna doba članov kolegijskih organov, ki jih volijo oziroma imenuje občinska skupščina, delovne skupnosti ali druge družbene organizacije, traja dve leti.

Predsednike kolegijskih organov imenuje občinska skupščina, če ni z veljavnimi predpisi drugače določeno, praviloma izmed svojih članov.

Posamezne člane kolegijskih organov lahko samoupravni organi, ki so jih izvolili, imenovali ali delegirali, odpokličejo pred potekom njihove mandatne dobe, če so za to podani upravičeni razlogi.

212. člen

Nihče ne more biti hkrati član v več kot dveh kolegijskih organih občinske skupščine, niti ne more biti član istega kolegijskega organa več kot dve mandatni dobi zaporedoma. Predsednik, podpredsednik, uslužbenec uprave in sodniki občinskega sodišča ne morejo biti člani svetov občinske skupščine, če ni s predpisi drugače določeno.

213. člen

Vsi organi občinske skupščine delajo samostojno po veljavnih predpisih, določbah tega statuta in drugih predpisih, navodilih in smernicah občinske skupščine ter so za svoje delo odgovorni skupščini in organizacijam, ki so jih delegirale ali imenovala.

214. člen

Kolegijski organi skupščine morajo o svojem delu poročati skupščini na njeno zahtevo najmanj pa enkrat letno.

O svojem delu morajo poročati skupščini tudi upravni organi skupščine.

215. člen

Kolegijski organi skupščine obravnava posamezne zadeve iz pristojnosti skupščine, preden so dane na sejo skupščine ter predlagajo ustrezno rešitev.

216. člen

V zadevah iz svojega področja sodelujejo organi občinske skupščine z organi samoupravljanja v delovnih skupnostih in drugih organizacijah, kadar rešujejo zadeve, ki so pomembne za te organizacije, ali zadeve splošnega pomena. V ta namen se z njimi posvetujejo v pomembnejših zadevah z njihovega delovnega področja, jih vabijo na seje ter uporabljajo tudi druge oblike povezovanja.

217. člen

Zadeve, ki spadajo v pristojnost dveh ali več organov občinske skupščine, rešujejo ti organi na skupnih sejah ali pa vsak zase, kakor zahteva narava zadeve. Če pri tem ne dosežejo soglasja, obvestijo o svojih stališčih občinsko skupščino, da odloči o zadevi oziroma določi, kateri organ naj zadevo dokončno reši.

218. člen

Kolegijski organi občinske skupščine odločajo o zadevah iz svojega delovnega področja na sejah. O sklicani seji mora predsednik kolegijskega organa obvestiti predsednika skupščine.

Seje sklicuje in vodi predsednik kolegijskega organa, vabila za seje z gradivom pa morajo biti izročena članom najmanj tri dni pred sejo obenem s predlogom za dnevni red seje.

219. člen

Člani občinske skupščine, ki niso člani kolegijskega organa, se lahko udeležujejo njihovih sej; imajo pravico sodelovanja pri obravnavi, nimajo pa pravice glasovati.

Predstojnik upravnega organa se mora udeležiti seje kolegijskega organa, ki obravnava zadeve z njegovega delovnega področja in poročati o delu organizacijskih enot ali pripraviti poročila o posameznih zadevah s področja kolegijskega organa za njihovo sejo.

Kolegijski organ lahko pokliče na svojo sejo tudi druge uslužbence občinske uprave, kadar je njihovo sodelovanje pri reševanju zadev potrebno.

220. člen

Kadar kolegijski organi občinske skupščine lahko dokončno odločajo o zadevah, ki so jim predložena v rešitev, morajo o svojih odločitvah izdati ustrezen akt in obvestiti predlagatelja o rešitvi zadeve.

221. člen

Članstvo v kolegijskih organov občinske skupščine je častna družbena funkcija.

Člani kolegijskih organov imajo pravico do povračila dejanskih stroškov in do povračila osebnega dohodka, kadar se udeležijo seje kolegijskega organa ali pa opravljajo po sklepu druga dela za njihove potrebe.

Občinska skupščina predpiše z odlokom višino nagrad in način izplačevanja dejanskih stroškov in povračil za izgubljeni osebni dohodek članov kolegijskih organov, ki jih imajo v zvezi z opravljanjem svoje funkcije.

222. člen

Kolegijski organi si za svoje delo predpišejo poslovnik, s katerimi se podrobno urejata način in organizacija dela kolegijskega organa. Poslovnik kolegijskega organa potrdi občinska skupščina.

a) Komisije

223. člen

Za proučevanje in opravljanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti ustanovi občinska skupščina stalne inčasne ter odborniške in druge komisije.

Naloge in delovno področje začasnih komisij določi občinska skupščina z aktom o ustanovitvi komisije.

224. člen

Stalne odborniške komisije sestavljajo odborniki, ki jih izvoli občinska skupščina.

V vse ostale komisije izvoli oziroma imenuje občinska skupščina toliko odbornikov, kolikor je to določeno z aktom o ustanovitvi komisije.

225. člen

Občinska skupščina ima naslednji stalni odborniški komisiji:

1. mandatno imunitetna komisija občinskega zbora, ki šteje tri člane;
2. mandatno imunitetna komisija zbora delovnih skupnosti, ki šteje tri člane.

Mandatno imunitetna komisija posameznega zbora obravnava vprašanja v zvezi z mandatnimi in imunitetnimi pravicami članov zbora, odloča o prenehanju mandata in o verifikaciji mandatov novozvoljenih članov ter o tem poroča zboru.

226. člen

Druge stalne komisije občinske skupščine so naslednje:

1. komisija za kadrovska vprašanja, volitve in imenovanja, ki šteje 9 članov;
2. komisija za vloge, predloge in pritožbe, ki šteje 7 članov;
3. komisija za zadeve zborov volilcev in nadzor nad izvrševanjem njihovih sklepov, ki šteje 7 članov;
4. komisija za narodno obrambo, ki šteje 7 članov;
5. komisija za družbeni nadzor, ki šteje 5 članov;
6. komisija za vprašanja invalidov in borcev NOB, ki šteje 5 članov.

Občinska skupščina lahko ustanovi še druge stalne komisije, z aktom o ustanovitvi se določi tudi o njeni pristojnosti.

Predsednik občinske skupščine lahko v nujnih primerih ali kadar to določa zakon, imenuje posamezne občasne komisije, imenovanje naknadno potrdi občinska skupščina.

227. člen

Komisija za kadrovska vprašanja, volitve in imenovanja proučuje in daje občinski skupščini predloge za volitve in razrešitve članov organov, ki jih voli, imenuje in razrešuje občinska skupščina in vodi uspešno kadrovsko politiko v občini.

Komisija za kadrovska vprašanja, volitve in imenovanja predlaga imenovanja uslužbenecov, ki jih imenuje občinska skupščina ter opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po veljavnih predpisih.

228. člen

Komisija za vloge in pritožbe je sestavljena iz odbornikov občinske skupščine ter članov, ki jih imenujeta občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet.

Strokovni organ komisije je služba za vloge in pritožbe in to kot posebni organ občinske skupščine. Organizacijo in delokrog službe določa pravilnik.

Vodja službe za vloge in pritožbe je član in tajnik komisije po položaju.

229. člen

Komisija za vloge in pritožbe:

1. obravnava vloge in pritožbe občanov in organizacij, ki zadevajo delo organov občinske skupščine ter družbenih in delovnih samoupravnih organizacij v občinskem merilu;
2. v zvezi z vlogami in pritožbami komisija lahko:
 - zahteva od prizadetih fizičnih in pravnih oseb potrebne podatke in pojasnila;
 - daje nasvete in priporočila ter predlaga ustrezne ukrepe občinskemu organu in organizacijam. Le-ti so dolžni predloge komisije obravnavati in jo obveščati o stališčih, sklepih in rešitvah;
3. na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti ali nepravilnosti, nezakonitosti in samovolje in zaradi preprečevanja njihovih vzrokov — proučuje in sodeluje pri obravnavanju problematike dela prizadetih občinskih organov ali drugih organizacij, zavodov in ustanov, ki izhaja iz vlog in pritožb, — predlaga občinski skupščini potrebne ukrepe, nove predpise ter spremembe in dopolnitve obstoječih,
4. sodeluje z občinskimi organi, ustreznimi komisijami republike, okraja, drugih občin in družbenimi organizacijami;
5. poroča občinski skupščini občasno o problematiki, najmanj pa enkrat letno o svojem delu in o delu službe za vloge in pritožbe.

230. člen

Komisija za zadeve zborov volilcev in nadzor nad izvrševanjem njihovih sklepov sodeluje v pripravah za sklicanje zborov volilcev, izvaja nadzor nad pravno veljavnostjo njihovega dela, nadzira izvrševanje sklepov zborov volilcev in skrbi za to, da zbori volilcev prejmejo primerne odgovore na vprašanja, pripombe in predloge, ki jih naslovijo na občinsko skupščino ali na njene organe.

231. člen

Komisija za narodno obrambo skrbi za izvajanje vseh zakonskih in drugih predpisov s področja narodne obrambe. Odgovorna pa je tudi za:

- a) izvajanje navodil in priporočil pristojnih vodstvenih in upravnih organov za narodno obrambo;
- b) obrambne priprave civilnega sektorja na območju občine;
- c) vsa opravila v zvezi z vojaško mobilizacijo in popolnjenjem vojaških enot. Koordinira delo državne uprave, gospodarskih in družbenih organizacij, javnih služb, drugih organov in zavodov s področja obrambnih priprav na območju občine.

232. člen

Komisija za družbeni nadzor ugotavlja, ali se delovne skupnosti in skladi ravna po veljavnih predpisih, če je njihovo delo v skladu z družbenimi interesi in politiko občinske skupščine na področju gospodarskega in družbenega delovanja v občini ter nadzoruje uporabo družbenih materialnih sredstev.

233. člen

Komisija za vprašanja invalidov in borcev NOV skrbi in neposredno ali posredno urejuje probleme invalidov in borcev NOV. V ta namen tesno sodeluje z organizacijo Zveze borcev ter drugimi družbeno političnimi organizacijami v občini.

234. člen

Mandatna doba članov komisij občinske skupščine traja dve leti. Občinska skupščina lahko razreši člane komisije ali predlaga njihov odpoklic pred potekom mandatne dobe.

b) Sveti občinske skupščine

235. člen

Sveti občinske skupščine so njeni politični izvršilni organi in organi družbenega samoupravljanja na področju za katero so ustanovljeni.

Za svoje delo so člani svetov odgovorni občinski skupščini in organom, ki so jih v svet imenovali oziroma delegirali.

236. člen

Sveti občinske skupščine na svojem področju:

- skrbijo za to, da se izvršujejo zakoni in predpisi širših družbeno političnih skupnosti;
- skrbijo, da se izvršujejo predpisi občinske skupščine in njene smernice za izvrševanje teh predpisov;
- izdajajo odredbe in upravná navodila za izvrševanje predpisov občinske skupščine;
- izdajajo odredbe in navodila za izvrševanje zakonov in drugih predpisov širših družbeno političnih skupnosti, če so za to pooblašteni;
- obravnavajo vprašanja iz svojega delovnega področja, dajejo smernice za delo ustreznih upravnih organov in nadzorujejo izvajanje svojih sklepov;
- predlagajo občinski skupščini, da izda predpise in druge akte in da odredi potrebne ukrepe;
- predlagajo ustanovitev, združitve in ukinitve delovnih organizacij;
- dajejo soglasja in pritrditve iz pristojnosti občinske skupščine, razen če spada to v izključno pristojnost občinske skupščine ali drugih organov;
- opravljajo druge izvršilne zadeve, ki so z zakoni ali drugimi

predpisi organov širših družbeno političnih skupnosti, s tem statutom ali s predpisi občinske skupščine dane v njihovo pristojnost;

- dajejo občinski skupščini svoja mnenja ob priliki volitev organov družbenega upravljanja;
- izvršujejo pravice ustanovitelja zavodov, ki opravljajo dela s področja, za katerega so pristojni, če ni z aktom o ustanovitvi zavoda določen za to kak drug organ;
- opravljajo druge zadeve, za katere so pristojni po veljavnih predpisih ter po posebnih pooblastilih občinske skupščine.

237. člen

Občinska skupščina ima naslednje svete:

1. svet za družbeni plan in finance;
2. svet za industrijo, obrt in delo;
3. svet za kmetijstvo in gozdarstvo;
4. svet za urbanizem, gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve;
5. svet za zdravstvo;
6. svet za prosveto in kulturo;
7. svet za notranje in splošne zadeve;
8. svet za telesno vzgojo in rekreacijo;
9. svet za socialno varstvo in varstvo družine;
10. svet za tržišče, turizem in gostinstvo.

Delovno področje posameznih svetov se določí z aktom občinske skupščine.

238. člen

Sveti občinske skupščine imajo sedem do enajst članov. V vsakem svetu morata biti vsaj dva člana, ki ju izvoli občinska skupščina iz med odbornikov.

Podrobnejši sestav posameznih svetov, kateri organi in organizacije imenujejo ali delegirajo člane v svete in kakšno število, način volitev in delegiranja, določi občinska skupščina s posebnim aktom, kolikor tega ne določajo zakon ali drugi veljavni predpisi.

239. člen

Občinska skupščina lahko razveljavi in odpravi akte sveta, ki niso zakoniti ali pa so neprimerni.

Nezakonit akt vrne občinska skupščina svetu z navodilom oziroma s smernicami, ki jih mora svet upoštevati pri dokončni rešitvi zadeve.

Če svet ne ravna po navodilih in smernicah skupščine, lahko skupščina razreši tisti del članov, ki jih je ona imenovala, kar predlaga tudi ostalim organizacijam oziroma organom, ki so izvolile člane v prizadeti svet.

Občinski upravni organi

240. člen

Občinski upravni organi neposredno izvršujejo vse zakone in druge predpise, kolikor ni z zakonom izrecno določeno, da jih izvršujejo drugi organi občine oziroma organi širših družbeno političnih skupnosti ter opravljajo strokovne naloge za občinsko skupščino in njene organe.

241. člen

Temeljni občinski upravni organi se ustanavljajo, odpravljajo in njihovo delovno področje se določa le s statutom. Drugi občinski upravni organi se določajo z odlokom občinske skupščine.

Temeljni občinski upravni organi so oddelki in samostojni odseki.

242. člen

V občini Hrastnik so ti-le oddelki in samostojni odseki kot temeljni upravni organi:

1. oddelek za gospodarstvo in komunalne zadeve, ki opravlja zadeve svojega področja;
2. oddelek za finance ki opravlja zadeve s področja financ;
3. oddelek za družbene službe in splošne zadeve, ki opravlja zadeve s področja družbenih služb in splošnih zadev.
4. odseka za notranje zadeve, ki opravlja zadeve s področja notranjih zadev;
5. odsek za narodno obrambo, ki opravlja zadeve narodne obrambe in civilne zaščite.

Pri opravljanju zadev iz svojega področja upravni organi sodelujejo drug z drugim, z organi upravljanja v delovnih organizacijah in z drugimi organi in organizacijami, ki so zainteresirani na njihovem delu.

243. člen

Za opravljanje posameznih upravnih nalog lahko temeljni upravni organi imenujejo strokovne komisije.

Temeljni upravni organi ustanavljajo tudi strokovne komisije, katerih ustanovitev je določena z zakonom ali s predpisom organov širših družbeno političnih skupnosti.

244. člen

Upravni organi opravljajo zadeve iz svojega delovnega področja samostojno v mejah pooblastil, ki jim jih daje zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi, ter po smernicah občinske skupščine in njenih svetov.

Samostojnost upravnih organov v delu mora priti do izraza tako v izvrševanju predpisov, kakor tudi v razvijanju njihove pobude pri odkrivanju in proučevanju problematike na svojem področju, ugotavljanju napak in drugih slabosti, ki ovirajo učinkovito delo in napredek delovnih organizacij, v dajanju strokovne pomoči pri odpravljanju teh napak in slabosti, v pripravljanju elaboratov, analiz in drugega gradiva o stanju na svojem področju za potrebe skupščine in njenih svetov ter v predlaganju potrebnih ukrepov skupščini oziroma svetom. V okviru te samostojnosti morajo upravni organi s svojo organi-

zacija ter z načinom in metodami dela razvijati samostojnost in poudariti uslužbenec na posameznih delovnih mestih in njihovo osebno odgovornost za opravljeno delo.

245. člen

Upravni organi morajo skupščino in ustreznim svetom redno in tekoče seznanjati s problemi na svojem področju in jima s svojimi pobudami in predlogi pomagati pri uresničevanju njihovih nalog.

Upravni organi morajo opozarjati skupščino in ustreznim svetom na protiuslavne in nezakonite splošne akte, ki jih izdajo delovne in druge samostojne organizacije.

Upravni organi morajo seznanjati organe samoupravljanja v delovnih organizacijah o nezakonitostih in drugih nepravilnostih v delu organizacije, ki so jih ugotovili v izvrševanju upravnega nadzorstva in jim predlagati ustrezne ukrepe za njihovo odpravo.

246. člen

Upravni organi s svojim delom omogočajo učinkovito uresničevanje pravic in interesov občanov in organizacij, zlasti s tem, da:

a) skrbijo za hitro in ekonomično poslovanje ter s svojim znanjem in izkušnjami pomagajo drugim organizacijam v občini in njihovih prizadevanjih za čimbolj ekonomično in ekspanzivno poslovanje ter učinkovito zadovoljevanje potreb občanov;

b) organizirajo in pomagajo pri organiziranju služb, ki so namenjene naravnost občanom, da lahko čim hitreje in s čim manjšimi stroški uveljavijo svoje pravice in interese oziroma opravijo svojo dolžnost (sprejemna pisarna, služba za vloge in pritožbe, služba pravne pomoči občanom in organizacijam ipd.).

247. člen

Delo občinskih upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali z aktom občinske skupščine na podlagi zakona določeno, da je treba posamezne akte varovati kot tajnost oziroma da se ne smejo objaviti. Občinska skupščina določi, ko obravnava poročilo uprave, kateri del poročila se morajo objaviti ter način njihove objave.

248. člen

V sestavu temeljnih upravnih organov delujejo za določena področja inšpekcijske službe, ki jih v mejah zakonitih predpisov opravljajo inšpektorji samostojno.

Občinska skupščina lahko organizira inšpekcijsko službo skupaj z drugimi občinami, če ugotovi, da na območju občine ni pogojev za organiziranje inšpekcijske službe.

Tajnik in starešina upravnih organov

249. člen

Tajnik je najvišji starešina občinskih upravnih organov in disciplinski starešina vseh delovnih ljudi, zaposlenih v občinski upravi. Tajnik lahko posamezne disciplinske pravice prenese na neposrednega starešino.

Tajnika in starešine upravnih organov imenuje občinska skupščina na podlagi razpisa.

Za tajnika je lahko imenovana oseba, ki ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo in najmanj 8 let upravne prakse ter organizacijsko sposobnost in primernost po osebnih lastnostih.

Za starešino temeljnega upravnega organa je lahko imenovana oseba, ki ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo in 5 let upravne prakse ter organizacijsko sposobnost in primernost po osebnih lastnostih.

Tajniku določa osebni dohodek občinska skupščina.

250. člen

Tajnik občinske skupščine skrbi in je osebno odgovoren za to, da občinska uprava kot celota v redu funkcionira in da opravlja upravne in strokovne naloge, ki jih ima po ustavi; skrbi za zakonito, pravilno in pravočasno izvrševanje nalog; nadzoruje in vsklajuje delo upravnih organov; skrbi za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in njenih svetov; pomaga predsedniku občinske skupščine pri pripravljanju sej skupščine in pri vsklajevanju dela posameznih svetov in skupščinskih komisij, opravlja druge naloge, ki jih ima po zakonu in posebnih predpisih, ali ki mu jih naloži občinska skupščina.

Tajnik mora posebej skrbeti za pravilno in hitro poslovanje služb, ki prihajajo v stik z občani. Stalno mora spremljati odnose med upravo in občani in skrbeti, da se ti odnosi nenehno izboljšujejo, skladno s položajem in vlogo občana in človeka v naši socialistični demokraciji.

Tajnik se mora udeleževati sej občinske skupščine in na zahtevo dajati mnenja k osnutkom predpisov in mnenja o drugih pomembnejših vprašanjih ter pojasniti in podati, ki jih zahteva skupščina ali njen član iz področja dela občinske uprave.

251. člen

Starešina upravnih organov vsak na svojem delovnem področju skrbi in so neposredno odgovorni za to, da se izvršujejo zakoni in drugi predpisi višjih državnih organov ter predpisi, sklepi in smernice občinske skupščine in njenih svetov, da se izdelajo za občinsko skupščino in njene svete osnutki predpisov in drugih aktov ter pripravijo analize in drugo gradivo za njihovo delo; da upravni organi in posamezni uslužbenci zakonito, pravilno in pravočasno opravljajo vse druge naloge iz svojega področja.

Starešina upravnega organa organizira in vodi delo v organu, je neposredni starešina uslužbenec upravnega organa ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi.

252. člen

Tajnik je osebno odgovoren občinski skupščini in njenemu pred-

sedniku za zakonito, pravočasno in kvalitetno delo uprave, za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in njenih svetov ter za izvrševanje programa dela upravnih organov.

Starešine upravnih organov so osebno odgovorni tajniku in predsedniku za svoje delo in za zakonito in pravočasno delo upravnega organa, ki ga vodijo ter za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in njenih svetov s področja upravnega organa. Za delo upravnega organa odgovarjajo starešine tudi ustreznemu svetu.

Tajnik in starešine upravnih organov morajo najmanj enkrat na leto poročati občinski skupščini oziroma ustreznim svetom o svojem delu in o ukrepih, ki so bili storjeni za izboljšanje organizacije, dvig strokovne ravni uslužbenec ter za napredek dela upravnih organov. Skupščina oziroma ustreznim svetom razpravlja o poročilu in dajeta upravnim organom obvezne smernice za njihovo delo.

Poročilo skupščini je skupno za vse upravne organe in ga predloži tajnik občinske skupščine, svetu pa predloži poročilo starešina ustreznega upravnega organa.

Ustreznim starešina mora v poročilu posebej navesti, kako so bili izvršeni sklepi oziroma smernice skupščine oziroma sveta za delo upravnih organov.

Uslužbenci občinske skupščine in njihovo samoupravljanje

253. člen

Uslužbenci občinske uprave so javni uslužbenci. Postavljajo se na podlagi javnega razpisa.

Uslužbenci so, vsak na svojem delovnem mestu, osebno odgovorni neposrednemu starešini za zakonito, pravilno in pravočasno opravljanje svojih nalog.

254. člen

Uslužbenci in delavci, zaposleni v občinskih upravnih organih, predstavljajo enotno delovno skupnost, ki v mejah zakonov in na njegovi podlagi izdanih predpisov po načelu samoupravljanja samostojno ureja vprašanja, ki se tičejo notranjih razmerij v občinski upravi.

Pravico samoupravljanja uresničujejo delovni ljudje občinske uprave neposredno in po svetu delovne skupnosti kot svojem predstavniškem organu.

Samoupravljanje delovnih ljudi v občinski upravi se v skladu z zakonom uredi s posebnim pravilnikom.

255. člen

Sredstva za delo zagotovi občinski upravnim organom občinska skupščina v skladu s posebnimi predpisi glede na vrsto, obseg in pomen nalog ter pogoje njihovega dela.

Sredstva za delo upravnih organov predstavljajo njihov dohodek, ki je enoten in skupen vsem upravnim organom.

Delovna skupnost razpolaga s svojim dohodkom samostojno in ga v skladu s svojim pravilnikom deli s svojim finančnim načrtom in zaključnim računom.

256. člen

Uslužbenec uprave občinske skupščine je v mejah veljavnih predpisov pri urejanju vprašanj in zadev, ki se nanašajo na delovna razmerja, na delitev dohodka in druga notranja razmerja, zagotovljeno samoupravljanje.

Predpisi in pravni akti občinske skupščine in njenih organov

257. člen

Občinska skupščina in njeni organi izdajajo pri opravljanju svojih nalog naslednje predpise in akte: občinska skupščina izdaja statut, odloke, proračun občine, program razvoja, odredbe, odločbe in druge sklepe, priporočila, resolucije in druge predpise in akte v okviru svojih pravic in dolžnosti. Sveti občinske skupščine izdajajo odredbe, navodila, odločbe, sklepe, smernice in priporočila.

Komisije občinske skupščine izdajajo odločbe, priporočila in navodila.

Upravni organi občinske skupščine izdajajo odločbe in upravna ter strokovna navodila, če so za to pooblašteni.

258. člen

S statutom občine se v okviru ustave in zakonov določajo pravice in dolžnosti občine in način njihovega izvrševanja, način ustanovitve, organizacije in pravice krajevnih skupnosti ter druge oblike samoupravljanja v naseljih; odnosi med občani, delovnimi in drugimi organizacijami pri odločanju o vprašanjih, ki so zanje skupnega pomena; način, kako se zagotovi javnost dela organov in organizacij v občini, organizacija komunalnih in drugih služb, pravice občanov ter delovnih in drugih samoupravnih organizacij glede uporabe družbenih skladov, družbenih in drugih služb, stvari in splošni rabi in drugih družbenih sredstev, ki jih upravlja občina, organizacija občinske skupščine in drugih občinskih organov ter njihove pravice, dolžnosti in pooblastila.

Odlok je po pravilu splošni predpis, s katerim občinska skupščina ureja zadeve iz svoje pristojnosti v okviru ustave in zakonov. Odloki so lahko samostojni, kadar se urejajo z njimi zadeve neposrednega pomena za občino, ki niso urejene z zakonom; dopolnilni, ki jih sprejme občinska skupščina na podlagi in v okviru pooblastila iz zakonov in drugih splošnih predpisov zaradi urejanja zadev iz svoje pristojnosti in odloki, sprejeti na podlagi pooblastila iz zakona.

Proračun je enoletni akt, v katerem se predvidijo dohodki, ki pripadajo občini po predpisih in s katerimi se izvrši razdelitev denarnih sredstev glede na namen.

Med programi razvoja, ki jih sprejema občinska skupščina, so najpomembnejši: dolgoročni načrt razvoja občine, letni družbeni plan in programi, s katerimi zagotavlja občina pospešen razvoj posameznih gospodarskih panog.

Priporočilo je akt, s katerim se v okviru pravic in dolžnosti občine javno izrazi mnenje ali nasvet, ki naj vpliva na aktivnost delovnih organizacij, krajevnih skupnosti ali občanov.

Z odredbo se uredi kompletna situacija splošnega značaja v smislu pravilne uporabe zakona.

Poslovnik je akt, ki vsebuje določbe o delu občinske skupščine, njenih organov, o pravicah in dolžnostih občinskih funkcionarjev in uslužbencev.

Odločba je akt, s katerim se uredi določena situacija in za katere rešitev je pristojna občinska skupščina ali njen organ.

S sklepom odloča občinska skupščina o vseh vprašanjih, o katerih ne odloči s sprejemanjem splošnih predpisov ali odločb.

259. člen

Preden se predlog predpisa dostavi v obravnavo občinski skupščini, se mora predložiti v obravnavo pristojnemu svetu ali drugemu pristojnemu kolegijškemu organu.

Svet ali drug pristojni kolegijski organ na svoji seji odloči, ali se osnutek predpisa predloži občinski skupščini kot predlog za sprejem.

3. POGLAVJE

POSEBNI ORGANI SKUPŠČINE

Občinsko sodišče

260. člen

Naloga pravosodja v občini opravlja občinsko sodišče, ki je lahko skupno za več občin. Odnosi med občinami glede skupnega sodišča se urejajo s posebnim sporazumom.

Organizacija in naloge občinskega sodišča so predpisane z zakonom.

Disciplinsko sodišče

261. člen

Občina ima disciplinsko sodišče, ki obravnava pritožbe zoper odločbe, ki jih izdajajo delovne organizacije v disciplinskem postopku.

Sodišče ima 3 člane, ki jih imenuje občinska skupščina.

Občinski sodnik za prekrške

262. člen

Za vodenje upravno kazenskega postopka je pristojen občinski sodnik za prekrške.

Sodnik za prekrške vodi na prvi stopnji upravno kazenski postopek v zvezi s prekrški, ki jih določajo predpisi občinske skupščine ter v zvezi z drugimi prekrški, določenimi s predpisi organov širših družbeno političnih skupnosti, če je z njimi določena njegova pristojnost.

263. člen

Sodnika za prekrške voli in razrešuje občinska skupščina v soglasju s pristojnim organom za notranje zadeve SRS izmed kandidatov, ki izpolnjujejo splošne pogoje za to službo.

Geodetsko katastrska služba

264. člen

Zadeve vzdrževanja in evidence katastra zemljišč, izvajanje geodetsko tehničnih izmer in zbiranje njihovih dokumentacije za potrebe komunalnega gospodarstva, urbanizma in drugih družbenih služb, delovnih organizacij in občanov, opravlja in urejuje Zavod za izmero in kataster zemljišč. Zavod se lahko ustanovi za eno ali kot skupna služba za dve ali več občin.

Direktorja zavoda imenuje občinska skupščina, kjer je sedež zavoda. Če zavod posluje kot skupna služba, imenuje direktorja občinska skupščina, kjer je sedež zavoda v soglasju z ostalimi občinskimi skupščinami.

Občinsko javno pravobranilstvo

265. člen

Občinska skupščina lahko ustanovi občinsko javno pravobranilstvo. Službo občinskega pravobranilstva opravlja občinski javni pravobranilec. Ta služba je lahko organizirana tudi skupno za več občin.

Odnosi med občinami glede skupne službe javnega pravobranilstva se urejajo s posebnim sporazumom.

266. člen

Javni pravobranilec zastopa občino glede premoženjskih pravic in obveznosti v skladu z zakonom, zastopa pa tudi občinske zavode in sklade, ki jih je ustanovila občina in jim je priznala lastnost pravne osebe.

Poleg tega opravlja javni pravobranilec tudi druge zadeve, ki so mu naložene z zakonom in predpisi širših družbeno političnih skupnosti in daje mnenja občinski skupščini, njenim organom, zavodom ter skladom o premoženjsko pravnih zadevah.

267. člen

Organi iz prejšnjih členov tega statuta so dolžni organizirati sistematično proučevanje družbeno politične problematike, ki izhaja iz njihovega dela in na podlagi tega proučevanja in analiz sestavljajo periodična poročila o aktualnih problemih, ki jih je treba predložiti v obravnavanje občinski skupščini, njenim svetom, družbeno političnim in drugim zainteresiranim organizacijam.

Organi oziroma organizacije iz prejšnjega odstavka obravnavajo taka poročila najmanj enkrat letno in v zvezi z njimi sprejemajo preventivne in druge ukrepe za odpravljanje vzrokov in posledic negativnih pojavov.

268. člen

Občinsko sodišče je dolžno enkrat letno sklicati konferenco sodnikov

porotnikov zaradi obravnavanja aktualnih vprašanj iz dela sodišča in dela sodnikov porotnikov.

4. POGLAVJE

KRAJEVNE SKUPNOSTI IN DRUGE OBLIKE SAMOUPRAVLJANJA V NASELJIH

Krajevne skupnosti

269. člen

Krajevna skupnost je samoupravna teritorialna organizacija, v kateri občani organizirajo komunalne, stanovanjske, gospodarske, socialne, zdravstvene, kulturne, prosvetne, vzgojne in druge dejavnosti za neposredno zadovoljevanje svojih potreb ter potreb družin in gospodinjstev, kakor tudi za razvoj samih naselij.

Območje in ustanavljanje krajevne skupnosti

270. člen

Krajevne skupnosti se organizirajo za eno ali več naselij, ki jih povezujejo skupni interesi ali za del organizacijsko povezanega mestnega območja.

Območja posameznih krajevnih skupnosti morajo biti zaključene celote, ki zagotavljajo materialno osnovo vsakdanjega življenja na njem živečih občanov oziroma njihovih družin.

271. člen

Krajevno skupnost ustanovijo občani na zborih volivcev, akt o ustanovitvi pa izda občinska skupščina.

Z aktom o ustanovitvi se določi območje skupnosti, način in rok za konstituiranje organov ter druga vprašanja, ki so v neposredni zvezi z ustanovitvijo krajevne skupnosti.

272. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba.

Naloge in finančna sredstva krajevne skupnosti

273. člen

Krajevna skupnost opravlja zlasti naslednje naloge:

1. organizira in pospešuje gospodarske, zdravstvene, socialne, kulturno prosvetne in druge dejavnosti ter službe za zadovoljevanje vsakodnevnih potreb občanov na svojem območju;

2. organizira in pospešuje vse vrste dejavnosti, ki so v pomoč gospodinjstvom;

3. skrbi za gradnje in vzdrževanje komunalnih objektov, ki jih občinska skupščina s posebnim sporazumom prenese v njihovo pristojnost. V takem sporazumu določi tudi način in viro financiranja;

4. obravnava poslovanje delovnih organizacij, ki na njenem območju skrbijo za zadovoljevanje vsakodnevnih življenjskih potreb občanov;

5. skrbi za napredek stanovanjskega gospodarstva in strokovno pomaga hišnim svetom pri upravljanju hiš in njihovih skladov;

6. ustanavlja in vzdržuje vzgojno varstvene ustanove, skrbi za varstvo oseb, ki jim je takšna pomoč potrebna, predlaga skrbnike za osebe, ki se postavijo pod skrbništvo in za mladoletnike;

7. skrbi za splošno ljudsko izobraževanje;

8. organizira predavanja in seminarje, na katerih seznanja in poučuje občane o potrebi posameznih zdravstvenih in drugih ukrepov v občini;

9. na področjih, ki so kmečkega značaja, organizira predavanja, na katerih seznanja prebivalce s sodobnimi oblikami kmetijske proizvodnje;

10. sodeluje in pomaga občinski skupščini in njenim organom pri opravljanju njihovih nalog na območju krajevne skupnosti;

11. predlaga občinski skupščini, da izda predpis ali drug splošen akt in

12. opravlja druge zadeve, ki so določene s predpisi in statutom krajevne skupnosti ter zadeve, za katere jo pooblasti občinska skupščina.

274. člen

Krajevna skupnost uresničuje svoje naloge s tem, da neposredno gospodari z družbenim premoženjem, ki ji je dano v upravljanje, organizira udeležbo občanov pri reševanju najrazličnejših vprašanj, ustanavlja servise, uslužnostne obrate in zavode.

275. člen

Za opravljanje svojih nalog ima krajevna skupnost naslednje vire dohodkov:

1. del dohodka, ki ga odstopa občina iz svojega proračuna;

2. del dohodka, ki ga dajejo občinski skladi;

3. del dohodka iz prispevkov delovnih organizacij iz območja krajevne skupnosti;

4. del presežka dohodkov nad izdatki, ki ga dosežejo servisi in ustanove ter zavodi;

5. del stanarine, ki ga določi občinska skupščina;

6. dohodki, ki jih doseže krajevna skupnost z neposrednim opravljanjem nalog svojega delovnega področja;

7. posojila;

8. dohodki od krajevnega samopriskpeva in drugih prispevkov občanov;

9. ostali dohodki.

276. člen

Del dohodka krajevnih skupnosti, ki ga odstopa občina iz svojega proračuna in skladov, se določi v odstotku od skupnih dohodkov proračuna in skladov z vsakoletnim družbenim planom občine.

Udeležba posamezne krajevne skupnosti na dohodkih iz prejšnjega odstavka se določi skladno z gospodarskim prispevkom, doseženim na območju krajevne skupnosti in njenimi potrebami.

Za opravljanje tistih nalog, ki jih občina prenese na krajevne skupnosti, je občina dolžna posebej zagotoviti finančna sredstva.

277. člen

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno, v skladu s splošnimi predpisi, smernicami družbenega plana občine in sklepi zborov volivcev.

Sredstva razporeja krajevna skupnost glede na potrebe z letnim finančnim načrtom.

Sredstva krajevnega samopriskpevka so namenska sredstva in se ne smejo uporabiti za druge namene.

Organi in statut krajevne skupnosti

278. člen

Krajevno skupnost upravljajo občani, ki prebivajo na njenem območju, neposredno na zborih volivcev in po svojih izvoljenih organih.

279. člen

Krajevne skupnosti imajo te-le organe:

- svet krajevne skupnosti,
- stalne komisije.

Poleg tega imajo krajevne skupnosti za opravljanje svojih nalog lahko še izvršni odbor in druge organe, ki jih določijo s svojim statutom.

Člane sveta krajevne skupnosti volijo občani na zborih volivcev, lahko pa tudi delovne in družbene organizacije na njenem območju, če je tako določeno s predpisi.

280. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut, ki ga na predlog sveta krajevne skupnosti sprejme zbor volivcev, potrdi pa občinska skupščina.

S statutom se določijo organizacija, poslovanje in naloge krajevne skupnosti ter njenih organov in servisov.

Hišni sveti

281. člen

Občani neposredno po svojih samoupravnih organih — zborih stanovalcev in hišnih svetih — upravljajo stanovanjske hiše, ki niso v zasebni lasti in tiste objekte in naprave v njihovi neposredni okolici, ki pretežno služijo njihovim stanovalcem.

282. člen

Občani sami in po svojih hišnih svetih skrbijo za vzdrževanje in ureditev stanovanjskih hiš in njihove okolice po načelih smotrnega gospodarjenja ter v skladu s splošnimi predpisi, tem statutom in statutom krajevne skupnosti.

Občani neposredno in po svojih hišnih svetih skrbijo za dvig stanovanjsko komunalnega standarda v stanovanjskih hišah in organizirajo razne oblike otroškega varstva in pomoči starim in bolnim stanovalcem.

Poravnalni sveti

283. člen

Za območje občine se ustanovijo poravnalni sveti.

Z aktom o ustanovitvi se določi sestav poravnalnih svetov in način njihovega dela.

Pristojnost poravnalnih svetov določajo predpisi, s statutom krajevne skupnosti pa se podrobneje uredi njihovo delo.

Potrošniški sveti

284. člen

Za območje krajevne skupnosti se lahko ustanovi potrošniški svet. Z aktom o ustanovitvi potrošniških svetov, katerega sprejme občinska skupščina, se določi njih sestav in naloge.

Občinska skupščina lahko za opravljanje nalog iz pristojnosti potrošniških svetov pooblasti svet krajevne skupnosti.

Posebne oblike samoupravljanja v naseljih

285. člen

V naseljih in zaselkih, ki so oddaljena od krajevnih središč in kjer ni pogojev za ustanovitev krajevnih skupnosti, lahko občani za reševanje določenih skupnih vprašanj zadolžijo stalno delovno predsedstvo zbora volivcev.

5. POGLAVJE

JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ V OBČINI

286. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov krajevnih skupnosti ter drugih organov družbenega samoupravljanja in organizacij, ki opravljajo zadeve javnega pomena, je javno;

ti organi oziroma organizacije morajo obveščati javnost o svojem delu.

287. člen

Javnost dela občinske skupščine in njenih organov in organov druž-

benega samoupravljanja v občini se zagotavlja:

1. z obveznostjo teh organov, da poročajo volivcem oziroma delovnim ljudem v delovnih organizacijah o svojem delu;

2. z obveznostjo teh organov, da na svojo iniciativo ali zahtevo občanov dajejo druga poročila, pojasnila in obvestila o vseh važnejših vprašanjih, ki so neposrednega pomena za življenje in delo občanov;

3. s pravico občanov, da jih občinska skupščina seznanj s predlogi vseh važnejših predpisov in drugih aktov in da o njih pred sprejetjem izreče svoje mnenje;

4. z obveznostjo občinske skupščine, da objavi vse svoje predpise in druge akte;

5. s pravico delovnih ljudi, da so v delovni organizaciji, kjer delajo, seznanjeni z materialnim in finančnim stanjem, z izpolnjevanjem delovnih načrtov in s poslovanjem;

6. s pravico občinske skupščine, da zahteva in obravnava poročilo o delu njenih in drugih organov družbenega samoupravljanja in organizacij, ki opravljajo javno službo;

7. prek organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva, ki organizira razpravo po kateremkoli vprašanju, ki sodi v pristojnost občinske skupščine in njenih organov ter organov družbenega samoupravljanja, in

8. preko drugih oblik, katerih cilj je zagotavljanje javnosti v delu organov oziroma organizacij v občini.

288. člen

Občinska skupščina in njeni organi ter organi družbenega samoupravljanja obveščajo javnost o svojem delu na ta način, da:

1. dajejo poročila na zborih volivcev;

2. dajejo poročila na zborih delovnih ljudi v delovnih organizacijah;

3. objavljajo predpise in druge akte občinske skupščine in njenih organov v »Uradnem vestniku Zasavja« oziroma lokalnem tisku;

4. objavljajo predloge vseh važnejših predpisov in drugih aktov, poročila o posameznih vprašanjih, obvestila, obrazložitve in pojasnila k dnevnim redom zborov volivcev in podobno v občinskem informativnem biltenu;

5. seznanjajo občane na javnih tribunah, ki jih organizira Socialistična zveza delovnega ljudstva o vseh važnejših vprašanjih, ki jih postavijo občani oziroma druge družbene organizacije;

6. objavljajo razna obvestila, pojasnila in razglase na oglasnih deskah občinske skupščine;

7. izdajajo občasne informacije oziroma publikacije o določenih vprašanjih in

8. se poslužujejo drugih sredstev in načinov javnega obveščanja.

289. člen

Za neposredno seznanjenje občanov z delom občinske skupščine in njenih organov ter organov družbenega samoupravljanja v občini, objavo gradiva za zbere volivcev in druge objave, ki se nanašajo na življenje in delo občanov, skrbi občinski informativni bilten »Glas komunex«.

Vsi organi in organizacije v občini so dolžni dajati temu biltenu potrebne podatke, namenjene širši javnosti, razen podatkov, s katerimi bi kršili uradno, poslovno ali drugačno tajnost.

290. člen

S statuti krajevnih skupnosti in statuti delovnih organizacij se podrobneje določi način zagotavljanja javnosti na območju krajevne skupnosti oziroma način obveščanja članov delovnih skupnosti o delu njihovih organov upravljanja.

PETI DEL

SODELOVANJE OBČINE Z DRUGIMI DRUŽBENO POLITIČNIMI SKUPNOSTMI

291. člen

Razmerje med občino Hrastnik in okrajem Ljubljana je urejeno z ustavo, zakoni in statutom okraja Ljubljana.

Občina podpira okraj Ljubljana v njegovih prizadevanjih za homogeno rast okraja in enakomeren razvoj občin ter za dvig osebnega in družbenega standarda občanov na ta način, da:

1. združuje svoja sredstva s sredstvi okraja in drugih občin v njegovem sestavu za zgraditev skupnih objektov in naprav in za uresničevanje drugih ciljev, ki so v korist vsega okraja ali več njegovih občin;

2. podpira ustanavljanje skupnih zavodov in drugih organizacij ter skupnih služb, ki so v korist več občin;

3. pomaga organizirati skupne komisije, odbore in druge organe ter po svojih predstavnikih sodeluje pri njihovem delu;

4. zaradi čim uspešnejšega izvrševanja nalog iz pristojnosti občine, ki so v korist dveh ali več občin, prepušča okrajnim organom izvrševanje teh nalog, kolikor to ni v nasprotju z veljavnimi predpisi;

5. na druge načine sodeluje v delu okraja pri izvrševanju njegovih nalog in podpira njegovo prizadevanje pri uresničevanju ciljev, ki so v korist dveh ali več občin okraja.

(Zaključek statuta v prihodnji številki »Uradnega vestnika Zasavja«)